

Almanlarla Sovyetler arasında yeni görüşmeler

Şimal memleketleri konferansı sulh teşebbüsü için toplanıyor

Hitler ve arkadaşları henüz istişarelerini bitirmemişler

Helsinki 16 (A.A.) — Buranın iyi haber alan mehafillindeki sayılara göre, Çarşamba günü Stokholm'da toplanacak olan şimal memleketleri konferansında, Ruzvelt ile Mus solniden, umumî bir sulh için mutavassıt rolü oynamalarının rica edilmesi hususu görülecektir.

Almanlarla Sovyetler arasında konuşmalar

Londra 16 (Royter) — Başvekil Çember - laynin nutkunu müteakib, Berlinde Hitler ile Alman hükümeti ve askeri erkân arasında başlamış olan istişarelere elân devam edilmektedir.

Berlindeki ecebî diplomatik mahfellerin kanaatine göre, Hitler, takib edeceği hatı ha reketi henüz kararlaştırmamıştır. Hitlerin, garb cephesinde geniş miyasta bir askeri hareketi geçirmesine dair emir vermeden önce, harbi durdurmak için yeni çareler araştırıldığı anlaşılmaktadır.

Teyidine henüz imkân olmayan bir habere göre hususî bir kurye, Cumartesi günü, Hitlerin şahsî bir mesajını Stalin'e tevdi etmek için, Berlin'den Moskova'ya hareket etmiştir. Mesajın muhteviyatı hakkında hiç bir malûmat elde edilmemiştir.

Maahaza Stalin tarafından bu mesaja verilecek cevap, Hitlerin müstakbel hattı hareketinin tesbitinde mühim bir rol oynuyacaktır.

Diğer taraftan Zürihten bildirildiğine göre Berlin ile Moskova arasında mütemadiyen telefon muhaberesi yapılmaktadır. Bu ise, iki hükümet arasında bazı meseleler etrafında müzakereler cereyan ettiğine bir delil sayılmaktadır.

Almanya'ya petrol getiren gemilerde komünist beyannameleri

Zürh 16 (A.A.) — Almanya'ya Rus petrolü getiren vapurlarda, Gestaponun, almanca yazılı komünist beyannameleri ele geçirdiği, Stettin'den bildirilmektedir.

Numan Menemencioglu Meslek hayatının 25 inci yıldönümü münasebetile bir ziyafet verildi

Ankara 16 — Hariciye mesleği - ne intisabının 25 inci yıldönümü münasebetile bütün hariciye arkadaşları tarafından Hariciye Kâtibi U - numisi Numan Menemencioglu şerefine Karpiçte bir ziyafet verilmiştir.

Ziyafet esnasında Başvekil doktor Refik Saydam tarafından Menemencioglu'na gönderilen çok mütefittane yazılmış bir mektub şiddetli alkışlar arasında okunmuş ve Hariciye hukuk müşaviri Kemal Köprülü tarafından söylenen nutka Numan Menemencioglu tarafından samimî ve uzun bir hitabe ile mukabele edilmiştir.

Güzide diplomatik Numan Menemencioglu

(Devamı 3 üncü sayfada)

□ Karada, havada ve denizde hakiki harb bütün dehşetile başlıyor □

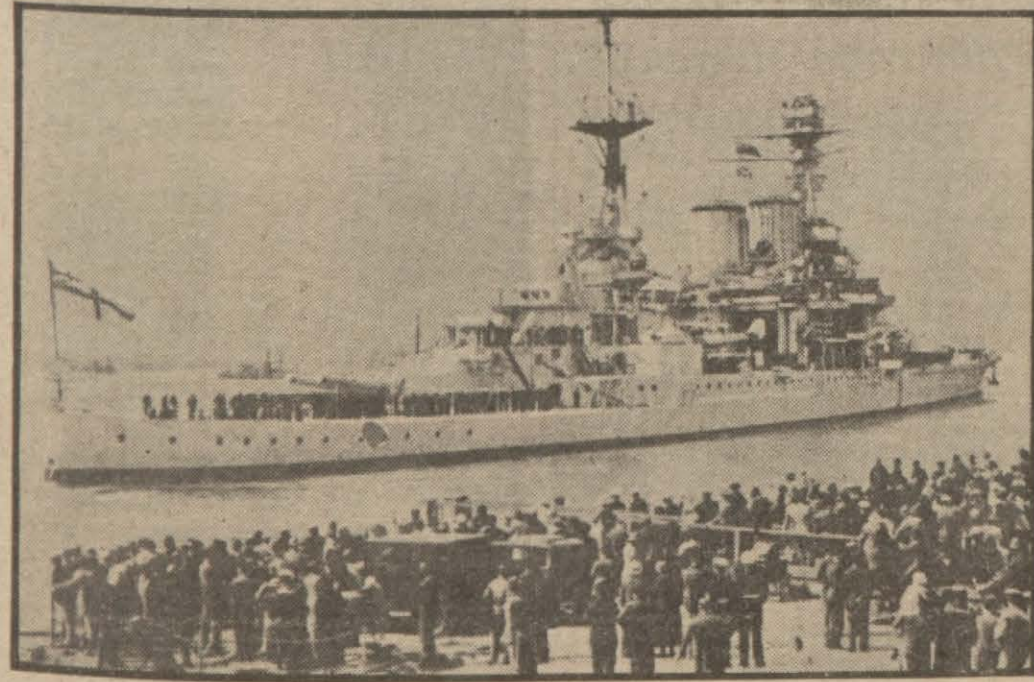
1 - GARB CEPHESİNDE İLK ALMAN TAARRUZU

2 - Alman hava kuvvetleri dün İskoçyada İngiliz donanmasına hücum ettiler

3 - Alman denizaltılarının en büyük İngiliz zırhlılarından birini daha tahrib ettikleri iddia ediliyor

İngiltere sahillerinde dünkü muharebeler

İngilizler İskoçyadaki hava muharebesinde dört tayyare düşürdüklerini, buna mukabil 35 bahriyelinin öldüğünü, bir kruvazörün de hasara uğradığını bildiriyorlar

Almanların tahrib ettiklerini bildirdikleri İngiliz Repulse saffiharb gemisi Londra 16 (Hususi) — Bahriye hava ve deniz omniyet nezaretlerinin müştereken neşrettikleri bir tebliğde, şu haber verilmektedir: — Bu sabah Alman tayyareleri İskoçya sahilleri üzerinde bir istikşaf uçuşu yapmışlardır.

Öğleden sonra saat 2,30 da ise 12 Alman tayyareleri tekrar İskoçya sahilleri üzerinde görülmüş ve Forth koyu köprüsü ile Rosyth muntakasına hücum teşebbüsünde bulunmuşlardır.

Düşmanı taretmek üzere, hava bataryaları derhal faaliyete geçmişlerdir. Ayrıca İngiliz avcı tayyareleri de düşmanı havada kar

şuliyarak, dört bin kadem irtifada şiddetli bir muharebeye tutulmuşlardır.

İlk hava çarpışmaları May adası üzerinde, ikinci ise Crane'ye yakın havada vuku bulmuştur.

Mütearrız tayyarelerden dörtü düşürülmüş, diğerleri de kaçmışlardır. Düşen tayyarelerden birisinin pilot ve makinisti, denizde bir İngiliz destroyer tarafından kurtarılmıştır. Maahaza pilot, muharebe esnasında aldığı yaralar neticesinde, gemiye çıkarılmaz ölmüştür.

Alman tayyarelerinin bombardımanı neticesinde karada hiç bir hasar olmamış ve sivillere halktan kimse ölmemiştir.

(Devamı 7 inci sayfada)

Garb cephesinde dünkü muharebeler

Fransız Başkumandanlığı Almanların Fransız toprağına girdiklerini, fakat tardolunduklarını haber veriyor

Paris 16 (A.A.) — 16/10/939 akşam tebliği:

Almanlar bu sabah topçunun da müzaheretile Moselle'nin hemen şarkında 6 kilometrelik bir cephe üzerinde taarruz etmişler ve torpil tesisatına dayanan hafif nezaret bulduklarını bildirmişlerdir. Schœnberg tepesini işgal etmişlerdir. Atesimiz altında taarruz durdurulmuş - tur düşman biran için girdiği Apachen şimaline çekilmiştir.

Deniz kuvvetlerimiz Tesrinievvelin

ikinci haftasında Almanya'ya aid 25 bin tonluk eşya müsadere etmişlerdir.

Son Posta — Anach Lüksemburg hududuna yakın bir mevkiide ve Fransa toprağındadır.

Paris 16 (A.A.) — İkteşrinin birinci haftası sonundan itibaren ağır Alman topçusu Moselle üzerinde Fransız gerilerini ve bühasa Elrek ile Apach arasındaki Ruutroff köyünü bombardıman etmeye başlamıştır. Keskin düşman erkânıharbiyesine malûmat vermektedir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Sovyetler, Kafkasyada tahşidat yaptıkları haberini tekzib ediyorlar

Moskova 16 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: «Manchester Guardian», «News Chronicle» ve «Yorksmire Post» gazeteleri ve diğer bazı gazeteler, British United Press ajansının, Kafkasya hududu boyunca Sovyet kuvvetlerinin kuvvetli tahşidat yaptıklarına dair olarak verdiği bir haberi neşretmektedirler. Bu haber, Moskova radyo istasyonuna atfedilmekte ve mezkûr istasyon tarafından teyid edildiği söylenmektedir.

Tass ajansı, gerek bu haberin, gerek Moskova radyosu tarafından yapılan bu husustaki neşriyat iddiasının tahrik maksadile tertib edildiği aşikâr ve gareze müstenid olduğuna beyana mezundur.

Türk - Sovyet müzakereleri devam ediyor

İngiliz gazeteleri, görüşmelerin uzamasının müşkülattan mütevellid olmadığını bildiriyorlar

Fransız gazetelerine göre yapılan müzakerelerin neticesi Rusya ile müttefikler arasında bir nevi köprü tesis edecektir

Şükrü Saracoğlu avdette Rumen Hariciye Nazirile görüşecek

Moskova 16 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bugün Sovyet komiserler heyeti ve hariciye komiseri Molotof'u saat 16 da tekrar ziyaret etmiştir. Mülâkat iki saat sürmüştür. Umumî intiba müzakerelerin henüz bitmediği merkezindedir.

Şükrü Saracoğlu avdette Rumen Hariciye Nazirile görüşecek

Londra 16 (A.A.) — Bükreşten Reuter ajansına bildiriliyor: Saracoğlu ile Gafenko arasında ya Köstencede, yahud Karadenizde bir mülâkat yapılacağı ve bu mülâkatın Türkiye Hariciye Vekilini memleketine gönderecektir.

Şükrü Saracoğlu

Hususî otomobillere benzin verilmeyecek

Memlekette benzin istihlâkını tahdid için hazırlanan raporun esasları

Ankara 16 (Hususi) — Memleketimizdeki benzin istihlâk nisbetini tahdid maksadile hükümetin bazı tedbirler almak tasavvurunda olduğu hakkındaki haber etrafında aldığımız mütemmim malûmata nazaran bu mesele muhtelif vekâletler mümessillerinden teşkil edilen komisyonun raporuna göre hazırlanan raporun esaslarıdır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Sulh olacak mı?

Yazan: Muhittin Birgen

Bu suali daha doğru bir şekilde sormak için «harb olacak mı?» demek daha münasibdir. Çünkü bugüne kadar meydana gelen savaşlar harp alâmeti yoktur. Çünkü diplomasi ve politika mücadelesi ile bugünkü arasında yalnız Lehistanın işgalini mücbir olan askeri müdahale ile silâh şakırtıları ve top sesleri farkı var. Harb, Eylülün birinden evvel de olduğu gibi, yalnız radyolarda ve matbuatta, diplomatlar arasında ve nutuklarda cereyan ediyor. Asıl harbe gelince, o, henüz başlamış değildir; ne bir taraf, ne de diğeri, karşı - sındakine kıyasla taarruzlar yapıya te - sebbüs etmiyor. Her iki taraf ta malik ol - dukları taarruz kuvvetlerini harp meydanı - na atmaktan çekiniyorlar. Biraz gayret et - seler, arada sırada karşılıklı savurdıkları güller yerine de, çiçek demetleri kullana - caktılar!

Halbuki, biz bu harbi hiç te böyle bekle - miyorduk. Muharebe başlar başlamaz, her iki taraf ta bütün taarruz kuvvetlerini ha - rekete getirecekler ve böyle bir taarruz için hazırlanmış olan bütün tahrib vasıtalarını kullanarak birbirlerini imhaya çalışacaklar zannediyorduk. Şimdiki naide, meydana böyle bir şey yoktur. Bütün mücadele vasıta - ları, propagandaya inhisar etmiş gibidir.

Acaba ne bekliyorlar? Bekledikleri bir şey - ler mi var? Yoksa, bu harb için henüz her iki tarafın da muayyen bir plânı yok ta bö - yle bir plânın tertibi ile mi meşguldürler?

Bu suallerin cevaplarını vermek için, her iki tarafın da harice karşı sınıksız kapalı du - ran kafalarının içine girmekten başka çare olmamakla beraber, bunun imkânsızlığı kar - şısında, kendi kendimize muammayı halle çalışalım. Neticesiz de kalsa, bu gayret sa - yesinde hiç olmazsa merakımızı avuttuğumuz oluruz.

★

Almanyanın sulh beklediğine hiç şüphe yoktur. Yapacağını yapmış, işini görmüş, bir sulh konferansında elde edebileceği bir takım yeni faydaları da bunlara ilâve ettiği takdirde kendisine matlub olan gayelere vâ - sil olmuş bulunacağı için, Almanyanın sulh istemesi ve onu beklemesi kadar tabii bir şey olamaz. Böyle bir sulh için henüz ümit ka - pısı açık buldukça, Almanya, insan ve ser - vet sırafına hiç te lüzum görmez.

Fransa ve İngiltereye gelince, zahire ba - kılırsa onların sulh istemediklerine hükmet - mek kabildir. Herhangi bir sulh, bugünkü şartlar içinde, bilhassa İngiltere için, manen çok zararlı bir sulh olur. Şu halde, Alman - yayı mağlûb edeceğinden emin bulunmak şartıyla İngilterenin şiddetli bir harbe taraf - tar olacağına hükmetmekte tereddüde mah - hal yoktur. Fakat, acaba, İngiltere bu har - bin neticesini böyle vuzuh ve kat'iyetle gö - recek kuvvette midir? Bu noktada mesele çatallaşır. Eğer, İngilterenin karşısında yal - nız Almanya bulunsaydı iş kolaydı. Fakat, henüz ne yapacağını tayin etmemiş ve İn - giltereye karşı hiç te dostane olmayan tavır ile, hâdiseleri uzaktan takip ile meşgul bir Rusya varken, mukabli cephedeki tehlikeleri görmemek kabli değildir. En iyi bir ihtimal ile Rusya, şu harb gürültüsü esnasında bita - raf kalmak ve ne kadar devam edeceği belli olmayan bu harbe Almanya iptidai madde vermekle iktifa edecek olursa neticede Av - rupa ve Asyanın en büyük kuvveti Rusya - dan ibaret olacaktır. Almanya, İngiltere ve Fransa cephelerini uzun müddet tutmaya ka - dir askeri bir kudrettir. Bu kudreti yenmek için mukabli tarafın sarfedeceği kuvvet o - kadar büyük olacaktır ki, günün birinde Rus - yanın meydana tek bir askeri kudret halin - de kalması çok mümkündür. Böyle bir ne - ticeyi ne İngiltere, ne de Fransa istemezler.

Fazmedelim ki Rusya da Almanya ile birlikt e İngiltere - Fransaya karşı harbe iştirak etti ve harb sahaları bütün Asyayı da ihtiva eden bir genişlik iktisab ettikten ve uzun zaman devam eyledikten sonra her iki ta - raf ta yoruldu. O zaman İtalya ne yapacak? Taze kalan kuvvetleri ile, İtalyanın da Af - rikada geniş bir fütuh hareketine geçmesi ihtimali yok mudur? O İtalya ki, bu ayın sonundan itibaren Libyaya yeniden 20.000 ki - şilik bir kuvvet göndermek üzere hazırlıkla - ra bulunduktan bahsediliyor.

Bu faraziyeleri bir tarafa bırakalım da baş - ka bir ihtimal göze alalım: Harb devam et - ti; Rusya ve İtalya bitaraf kaldılar; Alman - yayı mağlûb oldu. O zaman Avrupanın en büyük kuvveti olarak kalacak devlet Rus - yadır.

Bir Fransız muharriri, Journal gazetesinde geçenlerde yazdığı bir makalede, Hitleri «Sovyetler sellini, Avrupaya akıtacak olan kapakları» açmakla itham ediyordu. Hitler haklı veya haksız, mesele burada değil, ka - pakların açılmış olmasındadır; görülüyor ki Fransızların zihinleri bu hâdisle ile çok meş - guldür.

Hitler sulh istiyor ve onun imkânları mev - cud bulundukça taarruz hareketlerine geç - miyeceği muhakkaktır. Acaba ötekiler de sulh istiyorlar mı? İmkân olduğu takdirde öteki tarafın da sulhe muarız bulunması - cağını takdir için vaziyetini bu karışıklığı, ihtimallerin bu çokluğunu hatıra getirmek kâfidir. Harbin başlaması için, mutlaka, her iki taraf için de bazı meçhullerini halledilme - si zarurettir: Almanya, harbe başlamak için hiç bir ümidleri kalmadığına kanaat olmalı - dır. İngiltere ile Fransanın şiddetli bir harbe girişmeleri için de Rusyanın, İtalyanın siya - setleri hakkında bir dereceye kadar vuzuh hâsıl olmasını beklemeleri lâzımdır. Almanya

Resimli Makale:

≡ İki cepheli hakikat.. ≡

Harb cephelelerinden gelen ilk fotoğraflardan birinde bir dini âyin hazırlığının intubanı görüyoruz:

Ordu papazı siper gerisinde bir tahta masa üzerinde mu - vakkat bir muhrab yapıyor. Az sonra askerini istirahatte bulunanlarını çağırarak, dua edecek:

— Allah namına, hak namına, adalet namına harbediyo - ruz, diyecektir.

Bu dakikada hiç şüphesiz karşı tarafta da aynı hazırlık vardır. Orada da bir başkası bir başka dilden aynı kelimeleri söyleyecektir.

İnsan her zaman için samimidir, her zaman için hak, ha - kikat, adaletle âşık'tır. Hep bu hisle hareket eder. Bu hakla dövüşür, can verir. Fakat onun bildiği hak, inandığı hakikat, istediği adalet hep kendi gözle, kendi menfaati zavyesinden görülmüş hak, inanılmış hakikat, iyi bulunmuş bir adalettir. Ferdî ve milleti yekdiğeri üzerine saldirtan his karşı taraf - takinin da hakkı, hakikati ve adaleti bir başka şekilde gör - meye hakkı olduğunu kabul etmemesidir. Yalnız kendi men - faatinizi değil, muhatabinızın menfaatinde de düşününüz, iki - sini telife çalışınız, ihtilâftan ancak bu sayede kurtulabilir - siniz.

SÖZ ARASINDA

İsviçrede Otomobillerin Sür'ati azaltıldı

İsviçre hükümeti Avrupadaki harp hali dolayısıyla seyrüsefer talimatname - sinde tadilat yapmıştır. Buna nazaran bundan böyle, otomobiller 20 kilometre - den fazla süratle seyredermeyeceklerdir. Buna dair İsviçrenin başlıca sokaklarına dikilen ilân direklerinden birini yuka - rıda görüyorsunuz.

Bu ilânlarda 20 kilometre süratle gi - dileceği, aksi takdirde silâh istimal e - dileceği bildirilmektedir.

İçin de vuzuh, İngiltere - Fransa için de vuzuh. Bu vuzuh hâsıl oluncaya kadar da her iki taraf, sulh imkânlarını reddetmeyecek - lerdir. Eninde de, sonunda da ancak bir kon - ferans mevsud oldukça, her iki taraf için de büyük olan tehlikeleri hiçe sayarak, ne Al - manya, ne de mukabli taraf, körükörüne şid - detli bir harbe atılacak değildir.

Bugün içinde bulunduğumuz sükûnu, ka - rarsızlığı, sessizliği, ancak bu mülahazaların çerçevesi içinde izah edebiliriz. Bu karar - sızlık ve sükûn devri daha bir müddet uz - yabilir de.

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Şöyle bir mektub aldık:

— «Birkaç gün evvel her mektep çocuğuna bir gaz maske - si tedarik etmesi için yapılan tebliğden bahsetmiştiniz, ben de okumuştum. Temas ettiğiniz mevzuun gerçekten mühim bir mesele olduğunu aradan 48 saat geçmeden anladım.

Ben ayda 70 lira ile güç geçinen kalabalık bir ailenin reis - yim. Dört çocuğum var, dördü de ilköktebe.

Çocuk için maske tedariki mecburiyetini evvelâ büyük oğlum haber verdi. Gidip öğreneyim dedim, teyd ettiler.

Ayda 70 lira ile güç geçinen bir adam bu paranın 24 lira - sını maske tedarikine nasıl ayırabilir?

— «Bir tane alayım, dördü de sıra ile kullansınlar» dedim. Mektebin müdürü güldü:

— «Tehlike gelirse hepsi için de aynı zamanda gelir, bi - rini tereh edip diğer üçünü nasıl feda edebilirsiniz?»

Mektebin müdürüne verilebilecek makul bir cevap bula - madım, Düşündüm ki 2 ayda bir maske alarak bu işi sekiz ay sürüncemede bırakmak da mümkündür. Fakat müdür buna da itiraz etti, mektebden sıkıntı içinde çıktım ve düşün - düm ki ayda 70 lira kazanamayan çocuk babaları da mevcud - dur.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Hergün bir fıkrâ

Azrail tatil yapıyor

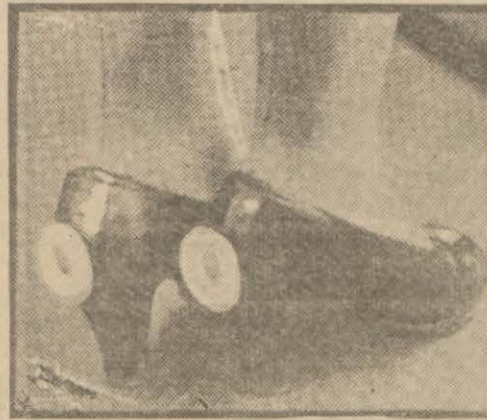
Ertuğrul Sadî Tek, Şehir tiyatrosu - nunun önünden geçiyordu. Camekâ - na yapılmış ilânı okudu:

— «Azrail tatil yapıyor.»

Bu esnada Hâzım da tiyatrodan çı - kuyordu. Sadî ona sordu:

— Ertuğrul Muhsin, evinde istira - hat mi ediyor, yoksa seyahate mi çık - tı?

Kadın ayakkabılarında Görülmemiş bir yenilik

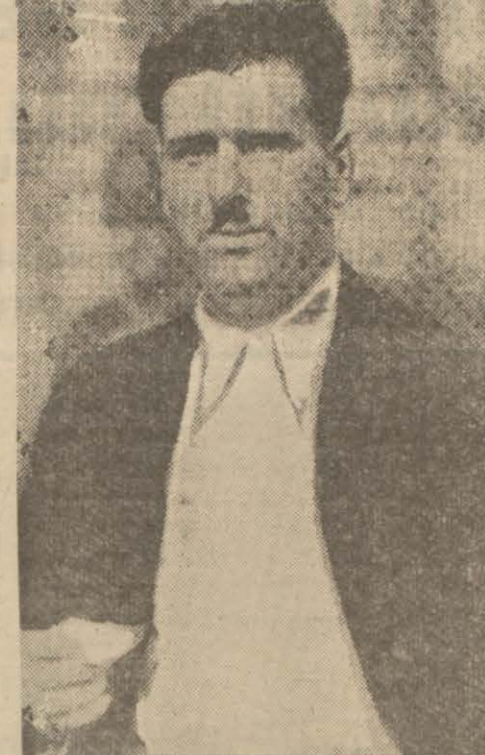

Londra, hava hücumlarından korun - mak için geceleri zifiri karanlığa bürün - mektedir. Piyadelerin herhangi bir ka - zaya uğramamalarını temin için, gece - leri beyazlı birşey giyerek sokağa çık - maları tebliğ olunmakla beraber, müm - kün mertebe az hedef teşkil etmek ga - yesiyle de kadın ayakkabılarının arkala - rına konaçak iki ışıklı yuvarlağın pek mükemmel işe yarayacağı ilâve edilmek - tedir.

Kırmızı balığını aç bırakan bir adam mahkûm oldu

Londrada 26 yaşlarında bir İngiliz de - likanlısı beslemekte olduğu kırmızı ba - lığının suyunu değiştirmedeği ve hay - vana muntazam yiyecek vermediği için mahkemeye verilmiş ve bizim paramızla da 5 lira para cezasına çarptırılmıştır.

Alman tahtelbahirinin Batırdığı Yunan gemisi

Resmini gördüğünüz zat, geçenlerde Lands End'de bir Alman tahtelbahiri ta - rafından batırılan Yunan gemisinin kap - tani Panagos Pateras'tır.

Alman tahtelbahiri batırdığı geminin kap - tani ile tayfasını İngilterede Kerry sahillerine çıkarmıştır. Londraya gelmiş bulunan kaptanın ifadesine göre, bir dil - âlmi kadar muhtelif lisanlar bilen Al - man kumandanı, kendisine ve tayfa - rına iyi muamelede bulunmuştur. Ara - larında her türlü konuşma mevzuuna temas edilmiş, fakat yalnız harbden bah - solumamıştır.

Hitler ilk defa tabanca taşıdı!

İngiliz gazeteleri, Varşovada Alman askerlerinin resmigeçidinde hazır bu - lunan Hitler'in belinde bir tabanca ol - duğunu ve Alman devlet reisinin, son harbdenberi ilk defa olarak «silâh na - riye» den birini taşıdığını kaydetmekte - dirler.

Sözün kısıası

Tramvayın on parası

E. Ekrem Talu

A dı on para amma, sırası gelince insanları dinden imandan çıkı - rıyor. Kaç defa, sizin de, eminim başına - za gelmiştir. Eminönden Sultanahme - de, Harbiyeden Taksime, Beyazıddan Aksarayaya gideceksiniz. İkinci mevki bir tramvay arabasına binersiniz. Kondü - töre bir çeyrek uzatıp bilet istersiniz. O, beyaz kâğıd parçasını size uzatmakla beraber sorar:

— On paranız var mı, bayım?

— Yok.

— Bende de yok.

Ya, çelebi bir adamsınız.. «Kalsın!» der, geçersiniz; yahud ki hesabınız, en ufak bir parava kıymet verirsiniz; o za - man da kondüktörle aranızda bütün bir tramvay halkını rahatsız eden bir mü - nakasadır başlar.

Ve her iki kaziyede de, sizin ve benim gibi namuslu, havsiyetli bir vatandaş o - lan bicare kondüktörün izzetnefsi ki - rılmaktadır. On para. Bağışladığımız va - kit bir sadaka mahiyeti alır, bağışlama - yıp da ısrarla istediniz mi, o vakit de o bir meteliği bulamadığı için iade ede - miyen adama boş yere bir suistimal dam - gası yapıştırılmış olursunuz.

En iyisi, eski sirketten devir alın - şu münasebetsizliği ortadan kaldırmak - tır. Acaba bunu beledimiz neden akl - edemiyor; ve neden, bugün kendi me - muru olan kondüktörleri heren böyle cirkin bir mevkie düşmekten korumu - yor?

Üç kuruş on parava satılan bir min - takalık ikinci mevki bileti ya vuvvarlak hesab üç kuruş yapmalı, yahud ki üç bucağa çıkarmalıdır ki, esasen dünya durumunun pek ziyade bozmuş olduğu sinirlerimiz, tramvaylardaki bu «on pa - ra davası» ndan biraz daha bozulma - sın.

On para denilen sikke ortaklık he - men hemen çekilmiştir. Baska hiçbir a - lisveriste ise varamadığı için arandığı da pek yok. Hatta dilemeler bile on para almağa tenezzül etmiyorlar. Şu halde bunu tramvaylarda ibka edip de İstan - bul hemşerilerini rahatsız etmekte ma - na ne?

Hem bunca tertemiz vatandaşın hay - sivefi de bosu bosuna rencide olun du - ruyor. Beledimizden bunu rica ediyor - ruz. Tanrının günü niza ve asabiyet ve - silesi olan şu on parayı bizden o alsın! Seve seve bahşeleriz. Tek, biz de kondük - törler de bu dardan kurtulalım.

E. Ekrem Talu

Akşam kız san'at mektepleri hakkında bir karar

Maarif Vekâleti Akşam kız san'at mek - teplerinde sınıfta kalan talebe hakkında ba - zı kararlar vermiştir.

Akşam kız san'at mekteplerinde terfi ede - miyen birinci sınıf talebelerinin ikinci sınıfa devamla yeniden birinci, sonra da ikinci sı - nıf imtihanını vererek mezun olmaları tat - bıkatta iyi netice vermemiştir. Vekâlet bu vaziyet üzerine akşam kız san'at mektebe - rinde Haziran devresinde üç dersten üçten aşağı not alan talebenin birinci sınıfta bi - rakılmasını, en çok iki dersten üçten aşağı not alan talebenin Eylül devresinde İkmal imtihanına tâbi tutulmasını, İkmal imti - hanında bir dersten gene üçten aşağı not alan talebenin sınıfta bırakılmasını karar - laştırılmış ve keyfiyet alâkadarlara bildir - miştir.

TAKVİM

BİRİNCİTEŞRİN

Kümü senesi 1355	17	Arabi senesi 1358
Birinciteşrin 4	Resmî senesi 1939	Hızır 165

SALI

GÜNES	Ramazan	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
6 11	4	4 58
12 42		11 06
	Öğle	İkinci
S. D.	S. D.	S. D.
V. 12 06	15 04	17 28
E. 6 30	9 34	12 —
	Yatsı	S. D.
		18 58
		1 81

Yarına aid evkat cetveli

GÜNES	Ramazan	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
6 12	5	4 36
12 44		11 08
	ÖĞLE	İKİNDİ
S. D.	S. D.	S. D.
V. 11 59	15 02	17 26
E. 6 82	9 85	12 —
	YATSI	S. D.
		18 57
		1 81

TELGRAF HABERLERİ

Garb cephesinde dünkü muharebeler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yi istihdaf eden en kuvvetli başkun hareketlerini de Almanlar bu muntakada yapmışlardır.

Fransız kumandanlığı ani bir taarruz ihtimali karşısında bütün ihtiyat tedbirlerini almış ve 11. mevzileri ihtiyat tedbirlerini

Burada sunu kaydetmek lâzımdır ki, bugünkü cephenin manzarası 1917 deki siper şimdiki mevziler derinlemesindedir ve ilerlerde ekseriya münferid postalar bulunmaktadırlar.

Schneberg tepesinin Almanlar tarafından 1917 her halde hemen hemen muharebesiz tahliye edilmiştir. Muhacimler orada kendi kullandıkları harb vasıtasıyla, torpillerle karşılaşmışlardır.

Bu Alman taarruz hareketinin mahiyeti ve bilhassa kullanılan kuvvetlerin mevcudluğu ve miktarı hakkında henüz tafsılât yoktur. Keza, mühim kuvvetlerle ve fakat mevzî bir harekete mi, yoksa bütün cephe boyunca seri halinde yapılacak zorlayıcı hareketlerin bir başlangıcı mı mevzu bahisdir? Bunu tesbit etmek henüz imkânsızdır.

Almanların hazırlıkları

Londra 16 (A.A.) — Reuter Ajansı'nın Paris muhabiri, garb cephesinde bir Alman taarruzunun artık tamamen yakını göründüğünü haber vermekte ve şu malumatı ilâve etmektedir:

Almanlar, bütün cephe üzerinde hücumu geçmek üzere büyük hazırlıklar yapmaktadırlar. Bu münasebetle, ilk adımlarına bazı Alman kî'aları sevke kabele etmektedir. Geceleyin, birçok moherhalde mevzileri belli etmemek maksadıyla, sesiz kalmıştır. Londranın askerî müşahideleri, Almanların galib bir

Berlini her ec na düşüren A'man tayıaresi imiş!

Londra 16 (A.A.) — Cumartesi - Pazar gecesinde Berlinin tayıareleri tarafından taarruzu uğramış olmasındaki esrar, Alman istihbarat bürosunun vermiş olduğu bir haberle te-nevvür etmiş gibidir.

Alman istihbarat bürosu, bir Alman tayıaresinin bir uçus esnasında yolunu kaybederek Berlin üzerindeki memnu bir mîntakaya girmiştir. Hava bulutlu olduğundan Alman tayıaresi olduğunu tahkika imkân yoktur. Tayıare defilî bataryalar, bu tayıareyi düşürmüşlerdir. Pilot, paraşütle kendisini kurtarmaya muvaffak olmuştur.

Hususî otomobillere benzin verilmeyecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bir komisyonun tetkik olunmuş ve komisyon mesasini tamamlayarak raporunu hazırlamıştır.

Komisyon, raporunda alınması muvafık olacak tedbirleri izah ve taded etmiştir. Hazırlanacak olan kanun lâyihası bu rapordaki esaslara istinad edecek

Rapordaki esaslara göre memleketin her tarafındaki taksi arabaları çalıştırılmaları mahallin nüfusuna ve ihtiyacına göre muayyen bir tahdide tâbi tutulacaktır.

İngiliz Hariciye Nazırı ile Sovyet elçisi arasında bir mülâkat

Londra 16 (A.A.) — Havas: Sovyet elçisi Malsky bugün öğleden sonra Hariciye nezaretine giderek Lord Halifax ile görüşmüştür.

Zannedildiğine göre bu konuşma, iki memleketin ticaret münasebetleri ve Türk - Sovyet - Finlandiya müzakereleri gibi etütünü meseleleri hakkında cereyan etmiştir.

Bir Alman sinema artisti tevkif edilmiş

Zürich 16 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Alman sinema artisti Madmazel Leni Riefensthal, Berlinden verilen haberlere göre, kanununa muhalefet suçundan maznundur. Leni Riefensthal'ın enebî memleketlere yaptığı seyahatlerde döviz tedarik ettiği ve Raşbank'ı bildirdiği söylenmektedir.

Sovyet - Finlandiya müzakereleri netice verecek mi?

Londra 16 (Hususî) — Moskovadan dönen Finlandiya murahhası Pasikivi bugün Helsinki vâsıl olmuş ve derhal hariciye nazırı Erko tarafından kabul edilerek, Moskovadaki temasları hakkında uzun boylu izahat vermiştir.

Pasikivinin verdiği izahat, yarın tayyare ile Stokholma hareket edecek olan Finlandiya cümhurreisine bildirilmiştir. Bir Fin hariciye memurunun beyanatına göre, Sovyetlerle yapılan müzakereler çok nazik bir mahiyet arz etmekle beraber, bir anlaşmaya varılabileceği ümidleri de mevcuttur.

Litvanya kıtaatı Vilnoya giriyor

Kaunas 16 (A.A.) — Litvanya kıtaatı bugün Vilno arazisini işgale başlamışlardır. Sovyet kıtaatı bu şehirden çekilmektedir.

Letonyadan ayrılacak Almanlar

Kopenhag 16 (A.A.) — 35 bin Almanın Rıgayı terketmesi lâzım gelmektedir. Tahliye için limana on gemi gelmiş ve diğer yirmi geminin gelmesine de intizar edilmekte bulunmaktadır. Tahliye edilenlerden hiç birisi nereye gönderileceğinden haberdar değildir.

İtalyanın vaziyeti

Yeni elçi Londra hükûmetine bu hususta izahat verecektir

Londra 16 (A.A.) — İtalyanın Londra yeni büyük elçisi Bastianini yarın hariciye nezaretine giderek mutad ziyarete bulunacaktır.

Siyasi mehafilde mevcut kanaate göre bu ziyaret münasebetiyle İtalyan büyük elçisi hükûmetinin bazı meseleler hakkındaki hattı hareketini tasrih edecektir. Büyük elçinin Roman madan hareketinden evvel Mussolini ve Kont Ciano ile yaptığı mülakatlarında oldukça tamm talimat almış olduğuna Londrada şüphe edilmemektedir.

Numan Menemencioğlu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Başvekilin gönderdiği mektub şudur: Hariciye Vekâleti Kâtibi Umumi Numan Menemencioğluna

Azizim Numan, Hariciye mesleğine girdiğinizin yirmi beşinci senesini tamamladığınız bugün, sizi senelerdenberi hariciyemizin kıymetli bir uzvu olarak tanımaktan duyduğum iftihara ilâve olarak, tesadüfen Vekâlet vekili sıfatıyla de tebrik etmek fırsatını bulduğum için çok bahtiyarım.

İstirak ettiğiniz bütün mühim siyasi müzakerelerde, Türkiye Cumhuriyetinin haklarını ve halis maksadlarını yüksek kıyaset ve zekânla müdafaa ve daima müsbet ve parlak neticeler almaktaki büyük gayretlerinizi ve çalışmalarınızı iftiharla yâd ederim.

Her zaman şahidi olduğumuz dürüst faaliyetinizin, bundan sonra da memleketimiz için daima hayırlı neticeler vereceğine kani olarak, daha çok uzun seneler için sıhhat ve muvaffakiyet dilerim.

Başvekil, Hariciye Vekâleti Vekili Dr. Refik Saydam

Bir Avustralya nazırı "Avustra'ya cephane deposu oldu", diyor

Melburn 16 (A.A.) — Avustralya harbe tedarikâtı nazırı Casey, radyoda verdiği bir hitabede demiştir ki:

«Avustralya, şimdiki yalnız kendi ihtiyaçlarını geniş temin etmekle kalmıyan, aynı zamanda Büyük Britanya ve dominyonlarına müessir surette yardım edebilen bir İngiliz imparatorluğu cephane deposu olmuştur.

İstihsalâtın tezyidi projesi, harb malzemesi fabrikalarının bomba, makinelî tüfek, hava dâfil topları vesaire gibi mühimmat baki-mından verimini bir misli arttıracaktır.

Yakında, Avustralyanın tayyare imalâtı, her üç haftada bir filo nisbetine yüksellecektir.»

Ergani tahvilleri İkramiye kesidesi

Ankara 16 (A.A.) — İkramiyeli yüzde 5 faizli 1933 Ergani istikrazı tahvillerinin 13 üncü İkramiye kesidesi bugün 16/10/1939 Merkez Bankası idareli merkezisinde Maliye Vekâleti, Merkez Bankası müessilleri ve noter huzurunda icra edilmiştir. Bu kesideye İkramiye isabet eden tahvillerden bazılarının numaraları isabet miktarları aşağıdadır:

Bunlardan başka 289 adet tahvil de 120 şer lira İkramiye isabet etmiştir.

191132 numaraya 30 bin lira, 13335 numaraya 15 bin lira, 43545 numaraya 3 bin lira, 57110 numaraya 3 bin lira, 185759 numaraya 3 bin lira, 1772, 34028, 43543, 64307, 71846, 145798 numaralara da 909 zar lira İkramiye çıkmıştır.

Hükümet Dikili felâketzedelerine 300 bin liralık tahsisat ayırdı

Ankara 16 (Hususî) — Meclis bugün toplanmış ve ilk olarak yeni büyük elçilikler memurlarının maaşları ve zelzeleden müteessir olanlara yardım tahsisatı görüşülmüş, bu arada hatibler söz alarak mütalealarını bildirmişlerdir. Bundan sonra Sıhhat ve İktisadi Muavenet Vekilinin izahatı dinlenmiştir.

Müteakiben Başvekil doktor Refik Saydam söz almış, Ziraat Bankasındaki para borçlarının teclil meselesine temas ederek geçen ayın yirmi beşinde görüşmüş olduğu İsmir mebuslarının verdikleri nota, Dikiliye hükümet tarafından bir istihkâm bütüğü gönderilerek enkaz altında kalan bütünlüklerini çıkarılması, Dikiliden askere alınmış olanlara 15 gün izin verilmesi, İskân idaresinin ve Kızılay elinde kereste mevud ise o muntakaya gönderilmesi, halk elindeki paraların alınması istenildiğini ve bir de mekteb işi bulunduğunu söylemiş ve demiştir ki:

«Millî Müdafaa Vekâleti ayın 27 sinde bir istihkâm bölüğü göndermiş ve enkaz altında kalmış olan tekmil tütünler çıkarılmıştır.

Asker olanlara da 15 şer gün izin verilmiştir. Mahallindeki vaziyete nazaran inşaat başladığı zaman elde mevcut kereste gönderilecektir.

Mekteb meselesi yeni başlayacak umumî teşkilâtta aid bir meseledir. Pamuklar da çıktığı zaman alınacaktır.

Bu izahattan sonra kanunun heyeti umumiyesi üzerinden müzakere kâfil görüldükçe maddelere geçilmiş ve kanun kabul olunmuştur.

Buna nazaran zelzeleden ve seylâbdan zarar görenlere yapılacak yardım için Kızılay kurumuna ünvanlı Maliye Vekâleti bütçesinde açılacak fasla 300 bin lira fevkalâde tahsisat konulmaktadır.

Meclis, ruznamesine dahil bulunan ve Hatay vilâyeti teşkiline aid kanuna ek lâyhayı tasvir ederek Pazartesi günü toplanmak üzere içtimaına nihayet vermiştir.

Belgrad, Bulgaristanı Balkan Antantına sokmaya çalışıyormuş

Londra 16 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesine göre, Belgrad hükûmeti, Romanya ile Macaristan arasında muvaffakiyetle neticelenen tavassutundan sonra, şimdiki Bulgaristanı Balkan Antantına girdirmek için Romanya ile Bulgaristan arasında tavassutta bulunmaya çalışmaktadır.

İranda yalan haberlere karşı tedbir

Tahran 16 (A.A.) — Dahiliye nezareti efkârı umumiyeyi heyecana verecek yalan haberlerin neşriyi yasak etmiştir. Bunu yapanlar hakkında şiddetli tedbirler tatbik olunacaktır.

Eski bronz beş ve iki buçuk kuruşluklar ve nikel kuruşlar yılbaşında geçmeyecek

Ankara 16 (Hususî) — Tedavülden kaldırılan eski bronz beş ve iki buçuk kuruşluklarla nikel 1 kuruşluklar yılbaşından sonra ne mal sandıkları, ne de Merkez ve Ziraat Bankalarının kabul edilmeyecektir.

İngiltere ile Holanda arasında hava seferleri

Amsterdam 16 (A.A.) — İngiltere ile Holanda arasında hususi hava seferleri bugün tekrar başlamıştır.

Sabahın Sabaha

Numan Menemencioğlu

Hariciye Vekâleti Umumi Kâtibi Numan Menemencioğlu meslek hayatının yirmi beşinci yılını idrak etmiştir. Bu münasebetle bir jübile yapılabileceği bildiriliyor. Diploması âleminde uzun yıllar tecrübe görmüş şahsiyetler başı başına birer kaymettirler. Gerçi her mesleğin kendine göre hususiyetleri olduğu ve bunları kavramak için ciddi emek sarfetmek icab ettiği muhakkaktır. Fakat politikanın incelikleri tahmin edilmeyecek kadar nazik ve şümüllü olduğu için bu meslekte pişmanlık, Duvarın olmak hem esası bir tahsil, hem cevval bir zekâyı, hem de sellis bir lisana ihtiyaç gösterir. Bunları takip eden bir de istidad ve kabiliyet noktası gelirdi ki hepsini nefsinde toplayabilen bir diplomat artık mesleğin kühnünü kavramış sayılabilir. Bu kudrette bir diplomat hadiselerin seyriyi değiştirecek, bir milletlin talihini on fena serait içinde bile kurtaracak kadar maharet gösterir. Cavour gibi, Bismarck gibi, Talleyrand gibi temsil ettikleri milletin hayatında sırf şahıslarla büyük değişiklikler yapmış diplomatlar; milli tarihleri başı başına birer kaymet olarak zaptetmiştir. Hâdiselerin menşei ve münthesasını iyi hesap eden bir diplomat harb meydanında kazanılmış kanlı bir zafer kadar faydalı olabilir. Bu itibarla diplomasi mesleğinde bu kıratat insanları yetiştirmek milli müdafaa için yapılan hizmetler kadar mühim olabilir.

İngiliz hariciyesinin devir devir yetiştirdiği tip gibi, Salisbury gibi devlet ve siyaset adamları İngilterenin harici satvet ve azametinde büyük armada kadar hizmet etmişlerdir.

Cumhuriyet Hariciyesi de bize Numan Menemencioğlu gibi çekirdekten yetiştirmiş ve her bakımdan mesleğini yemmiş güzide bir diplomat yetiştirdiği için iftihar edebiliriz.

Buhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Bir sulh formülü bulunabilir mi, bulunamaz mı?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz ve Fransız başvekillerinin şeklen ayrı, fakat mana itibarile birbirinin aynı olan cevabî nutuklarından sonra birçoklarının kanaatine artık sulh ümidi kalınmamıştır. Ya Almanya teslim olur, yahud harb devam eder.

Buna mukabil gene birçoklarına göre her iki nutuk müzakere kapılarını kapamamıştır. Nitekim aynı mütaleayı benimseyen bu satırların kaili de bu ikinci kısım fikri sahibilerle beraber şu kanaatımı ki henüz kat'î olarak sulh ümidlerine zall olmuş nazarla bakılmaz. Bütün mesele, bunun için münasib bir formül bulunabilmesindedir. Yalnız bu formül nasıl olabilir? İş buradadır. Lehistan karşı askeri hareketi icrasını lüzumlu gören Almanya, o zaman, kendi devlet reisinin ağzından bu işin sekiz haftada tamamlanacağını ilân etmişti. Bilhassa Mareşal Goering bu müddeti yarı yarıya indirdi ve dört haftada Lehistan hareketinin sona ericeğini kaydetti. Hâdiseler bu mütaleaları teyid ettiler.

Lehistan karşı hareketi geçen Almanyanın nazaran İngiltere ile Fransanın, belki son dakikada Lehistan müzahere etmekten vazgeçebileceklere kanaatî hâsıl olmuş olabilir. Bu, biraz uzakça bir ihtimaldir. Fakat Leh devleti gibi mükemmel bir orduya sahip otuz milyonluk bir memleketle harbe girişen Almanya için aksi ihtimal de hesaba dahil etmek bir zaruret. Nitekim bu ihtimalin daha evvelden hesaba katılmış olduğu Zigfrid istihkâmının garbde vücut getirdikleri sütre ile sübut bulur. Şu hale göre Almanyanın, harbin ikinci ayı içinde nefesi kesilmiş bir vaziyette tasavvur etmek bir parça acelecilik sayılabilir. Kaldı ki böyle bir davaya atılan Almanya, İngiliz ve Fransız milletlerinin ellerindeki geniş kaynakların mahiyetlerinden de haberdar bulunuyordu. Demek oluyor ki Lehistanla icra ettiği muharebeden sonra dahi ordusunu gene tamam olarak muhafaza etmeye muvaffak olan Almanya için, bugün, aman dilemek vaziyeti olamaz. Sadece, dünyanın en modern ve en kuvvetli ordularını husula getireceği insan ve malzeme azım ziyat mevzu bahisdir. Mesele, imkân varsa, bu müthiş ziyatı vermektен tevakkü eylemektir. Yoksa İngiltere gibi, Fransa gibi Almanya da bilyor ki hasım taraf sulh fikrine yanaşmazsa en âmansız şekilde bir harb mukadderdir. Düşünülmez, böyle bir ihtihadan iktinab etmek mümkün müdür, değil midir? Harbin mes'uliyeti bahsine gelince; tarih bu hususta verdiği hükümler de çok defa müteahhif ve tarihi yazan, ekseriya, harbi kazananın göre kanaat izhar ediyor. Bunun için misal isteniyorsa eldeki eserlerle müddeayı lûbat etmek her zaman mümkündür. Binaenaleyh bu bahiste de amelîyeye lüzum yoktur. Hiç olmazsa harbin sonu beklenmelidir. O zaman ortaya dökülecek vesikalarla hakikat itiraz kabul etmez bir şekil ve surette arzı endam etmiş olacaktır.

Selim Ragıp Emeç

Şimal memleketleri konferansı

Stokholm 16 (A.A.) — Norveç ve Danimarka Kralları, 18 Teşrinievvelde hususî trenle, Finlandiya Cümhurreisi de tayyare ile Stokholm'a gelecektir. Müzakereler Çarşamba sabahı başlanacak ve öğleden sonra devam edilecektir. Danimarka ve Norveç Kralları ve Finlandiya Cümhurreisi Perşembe günü memleketlerine döneceklerdir.

Şehir Haberleri

Avrupa trenlerinde teahhur

Dün sabah konvansiyonel treni üç buçuk saat rötarla ancak saat 10 a doğru Sirkeciye gelmiştir. Bu teahhura sebep muhtelif memleketlerden hall hazır vaziyeti dolayısıyla yapılan sıkı kontrollerdir. Dünkü konvansiyonelle Filibe konsolosumuz ve birkaç yolcu gelmiştir. Tarife mucibince dün sabah saat 7,20 de gelmesi icab eden seplon ekspres de on saate yakın bir teahhurla ancak saat 17 de Sirkeciye gelebilmiştir. Bu teahhura Bulgaristanda bir marşandiz treninin yoldan çıkması sebep olmuş ve bu yüzden tren hadudumuza 10 saat teahhurla girmiştir.

Gümrüklerde:

Gümrük memurları bir komisyon kararile te fi edecekler

Gümrük memurlarının terfileri bugüne kadar amirlerin teziyesiyle yapılmakta idi. Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti bu şekli mahzurlu görmüş, terfilerini istiyen memurların vaziyetini incelemek üzere Ankarada bir komisyon teşkil etmiştir. Badema terfi edecek memurlar ancak bu komisyonun vereceği müsbet rapordan sonra terfi edebileceklerdir.

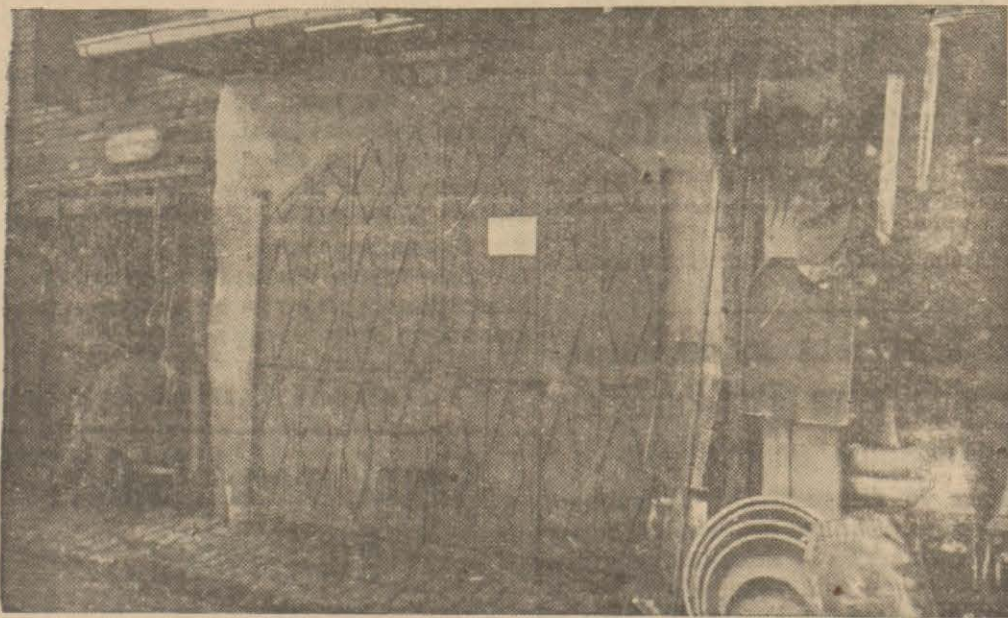
Diğer taraftan gümrüğe stajyer olarak alınanların iyi yetiştirilmeden asil memur oldukları da Vekâletin nazarı dikkatini celbetmiş, bundan sonra bütün stajyerlerin gümrüğün bütün şubelerinde çalıştıktan sonra asil memur olarak tayin edilmesi lüzumu bütün gümrük dairelerine emredilmiştir.

Ticaret işleri:

Piyasada durgunluk devam ediyor

Piyasada durgunluk devam etmektedir. Yalnız yerli fabrikamızın ham madde mübayaası devam etmektedir. Bu cümleden olarak dün kilos 45-46 kuruştan bir fabrika ehemmiyetli miktarda yapıyı satın almıştır. Diğer taraftan ithalat tacirleri yabancı memleketlerden getirilebilecek maddeleri tetkik ettirmektedir. Önümüzdeki haftalar zarfında Almanya ya bütün, Bulgaristana fındık, balık, Romanyaya susam, fındık, kestane, İngiltereye, İsveçe, Mısıra ve Fransaya da fındık gönderilecektir.

Ihtikâr yapan iki dükkân kapatıldı

Kapatılan dükkânlardan biri

Meni ihtikâr komisyonu faaliyetlerine deşebbüs ettikleri anlaşılın iki mühim firmayı kapatmıştır. Komisyon ihtikâr vaziyetlerinin tesbiti için polisle işbirliği yaparak, yer yer cürmü meşhudlar tertib etmektedir.

Dün muayyen fiattan fazla satış yapmak suretile piyasada büyük mikyasta ihtikâra te

Çocuğunu düşüren bir kadın tevkif edildi

Müddelumumilik vâki bir ihbar üzerine bir hâdisenin tahkikatına el koymuştur.

Hâdise, şudur: Sirkeci'de Mehmedin açığı dükkânında çalışan Cemile isminde bir kadının vardır. Bundan 8 ay evvel hâmile kalmış, karnı gün geçtikçe büyümeğe başlamıştır. Nihayet, çocuk 8 aylık olmuştur. Fakat, tanıdıkları birkaç gün evvel Cemilenin karnının şişkinliğinin sall olduğunu görünce birdenbire hayrete düşmüşlerdir. Kendisine çocuğunu ne olduğunu sormuşlarsa da, müsbet bir cevap alamamışlardır.

Böylece mesele tevkif aksetmiş, kadın da adliyeye teslim edilmiştir.

Tahkikat ve doktor tarafından yapılan muayene sonunda Cemilenin 8 aylık gebe olduğu ve fakat şimdi karnının boşalmış bulunduğunu hemen tesbit edilmiştir.

Müddelumumilik Cemileyi dün Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkartmıştır. Genç kadın yapılan sorgusunda:

— Ben evli değilim ki, hâmile kalayım. Geçen gün çalıştığım dükkânda bir nohut çuvalını kaldırıken, hastalandım. Yoksa, çuvaltan falan haberim yok, demliştir.

Şahidler ise, Cemilenin müdafaasının aksini söylemişlerdir.

Hâkim, eldeki delillere nazaran, kadının tevkifine karar vermiştir.

Bir motosiklet kazasında iki kişi varalandı

Evvelki gece Kadıköyünde bir motosiklet kazası olmuş, neticede iki kişi yaralanmıştır. Kadıköyünde oturan dış doktoru Sükrü kullanmakta olduğu 345 sayılı motosikletine arkadaşlarından Fevziyi de alarak Maltepe istikametine doğru yol almağa başlamışlardır. Bir müddet sonra hızla gitmekte olan motosiklet garaj mevkinde birdenbire devrilmiş ve her ikisi de yere düşmüşlerdir.

Bu düşme neticesinde Fevzi tehlikeli surette yaralandığından Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır. Doktor Sükrünün yarası hafiftir. Zabıta kaza hakkında tahkikat devam etmektedir.

Cumhuriyet bayramı programı hazırlandı

Cumhuriyet bayramı programı dün akşam Partide toplanan komisyon tarafından hazırlanmıştır. Diğer taraftan kaymakamlar belediye bir toplantı yapmış, bayram hazırlıkları etrafında konuşmuşlardır.

Yeniden fırınlar açılıyor

Fırınlarda yapılan teftişlere devam edilmektedir. Şişli nahiyesindeki fırınların teftişleri esnasında 1223 ekmeğe, 119 francala müsadere edilmiştir.

Fırınlar arasında semt semt vücut getirilen birlikler henüz dağılmamıştır. Birlik yapan fırınlar bakkallara tenzilatlı fiat üzerinden ve veresiye olarak ekmeğe vermediklerinden, bakkallar yer yer birleşerek fırınlar açmağa karar vermişlerdir. Bunlardan ilk fırın açanlar Sarıyer kaymakamı Hüsnünün yardımı ile Sarıyer ve civarındaki bakkallar olmuştur. Bu şekilde açılan fırınlar iyi netice verdiği takdirde diğer kazalara da teşmil edilecek, böylece fırınların usulsüz hareketleri önenecektir.

Denize düşen bir kadın kurtarıldı

Dün Haydarpaşa İskelesinde bir deniz kazası olmuş, Göztepe vapuru Haydarpaşadan kalkarken vapura atlamak isteyen bir kadın denize düşmüştür. Kadın vapurun tayfası tarafından kurtarılmıştır.

Askerlik işleri

Askerlik yapmamış 316 - 334 doğumlu gayriislâm erat çağırılıyor

Fatih askerlik şubesinden: 15/Teşrinievvel/939 tarihli celb ilânına ilâvedir.

1 — 316-334 (dahil) doğumlardan hiç askerlik etmemiş cezalı ve cezasız ve tebdilhavası hitam bulanlardan (gümrük), (tank), (hava), (harb sanayi), (kimya), (topçu), (mızık), (istihkâm), (muhabere), (nakliye) sınıflarile gene 316-334 (dahil) doğumlardan hiç askerlik etmemiş cezalı ve cezasız ve tebdilhavası hitam bulanlardan gayri islâm ve erat celb ve sevk edilecektir.

2 — Şubede toplanma günü 25/10/939 sabah saat (9) dur.

3 — Vaziyetleri cezasız bulunanların bedelleri 24/10/939 akşamına kadar kabul edilecektir.

4 — Davete gelmeyenler hakkında kanunî muamele yapılacaktır.

Hâdiseler Karşısında

Nasıl dinliyoruz ?

A ile halkı, radyo başında toplanmışlardır. Ailenin büyüğü:

— Ankara radyosunu açın da biraz havadis dinliyelim!

Der, ailenin küçüğü radyonun düğmelerini çevirir. Hoparlörden ses gelir.

— Radyo Paris!

Ailenin büyüğü yüzünü buruşturur: — Ukalahın lüzumu var mı, Ankarayı açın, dedim, Parisi açın.

Ailenin küçüğü radyonun kadrannına bakar:

— Ankarayı açtım.

Ailenin büyüğü hiddetlenmiştir.

— Üstelik benimle eğleniyorsun ha, artık o kadar bunamadık.

— Vallahi Ankara!

— Daha da, Ankara, diyor. Fransızca konuştuğunu duymuyor musun?

Ailenin ortancası söze karışır:

— Ankara, Fransızca neşriyat yapıyor ya.

Ailenin büyüğü, ortancaya döner:

— Siz akıllı, biz aptal değil mi? Gazetede okudum. Bu saatte Ankaradan ajans havadisleri türkçe olarak verilecek.

Tam bu esnada Ankara spikerinin sesi işitilir:

— Burası Ankara radyosu!

Ailenin büyüğü, ailenin küçüğü ile ortancasını şüpheli şüpheli süzer:

— Gözle kaş arasında istasyonu deşgiştiriverdiniz.

Her ikisi birden itiraz ederler:

— Eğer elimizi sürdürksek elimiz kırılır.

Aile büyüklerinden biri daha, ailenin büyüğü tarafından çıkar:

— Yalan söylemek çok fena şeydir, insan yaptığı şeyi yaptı, der!

Ankara spikerinin sesi birdenbire zayıflar, bir kadın şarkı söylüyordu:

— «Pari Renö dü mondö»

Ailenin büyüğü ayağa kalkar:

— Bu kadarı fazla...

Defolun buradan.

Ailenin küçüğü ile ortancası odadan çıkarlar. Ailenin büyüğü sınırlı sınırlı odada dolaşır:

— Terbiyesizler, benimle eğlenmek ha ben onlara gösteririm.

— Odada kalan büyüklerden birine deşner:

— Düzeltin şu radyoyu..

Radyo kendi kendine düzelmiştir.

Ankara spikeri ajans haberlerini okur:

— «Havas muhabininin Londradan..»

Ankara spikeri okumasına devam ederken aynı zamanda kadın da şarkısına devam eder:

«Pari setinö blandö»

Ailenin büyüğü gene ayaktadır:

— Çıldıracağım, bu da nereden çıktı. Baksanıza canım.

— Ankarada!

— Ne Ankarası?

— Basbayağı Ankara!

— Ajans haberlerini duymayacak mıyız yahu, ne oluyor?..

— Karışmış olmasın!

— Gene bu çocuklar karıştırmışlardır, çağırın şunları karıştırdıkları düzeltsinler, düzeltmezlerse yapmayacakmış kalmaz.

Ortanca ile küçük odaya girerler. Her ikisi birden radyonun kadrannına, düğmelerine bakarlar.

— Doğru, uzun dalgada, Ankara!

Ailenin büyüğü bağırır:

— İsrar ediyorsunuz ha!

— Vallahi billahi Ankara..

— Ya Paris ne oluyor?

— O da orada olacak.

— E artık sıkıntı bastı. Kapayın şu nu!

Radyonun düğmeleri çevrilir. Kadının ışığı sönmüş, hoparlör susmuştur.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Amerikada baş şeklinde kaya

Birleşik Amerika -

da Main hükümeti

arazisinde bulunan

bir kaya, ay

nen bir Amerika

yerlisi başına ben-

zemektedir. Ora a-

halisi bu kayaya

«yerli kayası» ismini

vermişlerdir.

Bir seferde 1045 fok

Fok balıkları

avcılarına aid Nep

tün balıkçı gemisi

yalnız bir tek se-

ferde 1045 tane

Fok balığı yakalamış

olarak dönmüştür.

Köpek resminden imza

Tekasda Bose

nevi köpek yeti-

tiren Tame Ash'in

imzası resimde gör-

düğünüz şekildedir.

GÖNÜLİŞLERİ

«Bu kıızı nasıl Evlendireceğim?»

Bir erkek okuyucum bana yolladığı mektubda kızının istikbali ile meşgul oluyor. Mektubu aynen naklede-mem. Yollayanın hüviyeti hakkında kendi muhitinde şüpheler uyandıra-bilir, buna mukabil mektubun küçük bir hülâsası yapabilirim.

Okuyucum diyor ki:

— Kızım 16 yaşındadır. Liseyi bitirmek üzere, evlenme çağına da girmiş sayılır, güzeldir, hatta bilmem bana mı öyle görünüyor, çok güzeldir, fakat annesi yok, ben çok meşgulüm. Münasebette bulunduğumuz ailelerin sayısı çok mahdud. Kızıma lâyık bir kocayı nasıl bulacağımı düşünmeye başladım.»

Okuyucum meseleyi ciddiyetle düşünmeye başlamakta haklıdır. Fakat ne yapabilir?

Eski zamanlarda:

— Kısmet, derdik. Gerçekten de işi kısmete bırakır, fakat çıkıp görünmesi gecikince biraz endişeye düşerek «kılavuz kadın» lara başvururduk. Bütün bunlara rağmen o zaman dahî geniş muhit, dar muhit kızın istikbali üzerinde çok mühim tesirler yapardı.

Bugün vaziyet tamamen değişmiştir. Şüpheler yok ki, kısmeti, talii, tesadüfü gene tamamen inkâr etmiyoruz. Fakat ikinci derecede bırakıyoruz, tevekküle düşmeden önce tedbir almamızı düşünmüyoruz. Okuyucumun yolladığı mektub bu haleti vâhiyenin en bariz misallerinden biridir. Yalnız alınacak tedbir nedir?

Bir defa kızın lisede bulunmasını iyi bir mukaddeme saymak lâzım. Orada birçok arkadaş edinmiş, arkadaşlarının aileleriyle de münasebetleri gelişmiş olacaktır. Bu münasebetleri devam ettirmek, sıklaştırmak eder.

Almanlar:

— «Her yeni tanışıklık sermayeye ilâve edilmiş bir rakamdır» derler. Tamamen doğrudur. Bu münasebetleri kontrol etmek, elekten geçirmek baya düşen bir vazifedir. İkinci derecede «görünmek» meselesine ehemmiyet veririm. Baba meşgulyeti ne kadar çok olursa olsun faydalı toplantılarda bulunmak fırsatını asla kaçırmayacaktır. Sonra elbette hisım akrobasi, eşi dostu da vardır. Onlardan istifade edecek, hülâsa kıızı için müsaid bir muhit yaratacağıdır.

TEYZE

Gece ve gündüz Paris... Bütün otellerle ve orada gizlenen dramlarla Paris....

İşte: Bu PERŞEMBE akşamından SARAY Sinemasında

Götserilecek ve bütün seyircileri teshir edecek olan

ŞİMAL OTELI

Büyük, zengin ve pek mükemmel filminde göreceksiniz.

Baş Rollerde:

ANNABELLA - JEAN PIERRE AUMONT

ve LOUIS JOUVET

HARD

CHARLES BOYER TÜRKÇE
ANNA BELLA - SÖZLÜ

Yeni Sinema

Çilingirler arasında açılmıştır. Açılış şerefine:

Aman Kaynanam Duymasın

Son Trakya Manevraları

Cumartesi ve Pazar günleri 1 ve 3 de iki matine, diğer günler 5,30 da umumi matine. Geceleri sinema tam 8,30 da başlar.

Amerika Çocuk Esirgeme Kurumu'nun A.İ. Madalyasını Kazanan büyük arast

JACKIE COOPER'in en son oynadığı

SOKAK ÇOCUĞU

Şimdiye kadar misline raslanmamış bir mevzuda çevrilen senenin en heyecanlı olduğu kadar müesir ve hakiki hayattan alınmış müthiş macera filmi.

YARIN Matinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında başlıyor.

Yarın matinelerden itibaren

ŞEHZADE FERAH Sinemada

Başı DENİZ ALTI D - I

TÜRKÇE

ayrıca Şaheser bir Film daha:

KARA ALAY

Avrupanın bugünkü acıklı vaziyeti, karşısında düşünceler

YAZAN

Emekli General H. Emîr Erkilet
"Son Posta,"nın askerî muharriri

Garb cephesinde Majino - Zigfrid hatları arasında bulunan ve Avrupanın en güzel yerlerinden madud olan arazi tefikler ne yapacaklarını biliyorlardı: Almanyaya garbde Zigfrid mevziinde müdahale edilmiştir

Üç muharib hükümetin şefleri nutuklarını söylediler; fakat bunlardan henüz büyük Avrupa ve Amerika devlet ve hükümet başkanlarının ciddi ve tesirli bir tavassutları vâki olacak mı, yahud olmuştur mu? O da belli değil. Ancak eğer muharib devletlerde sulh arzusu var ise ve ciddise yukarıda andığımız üç büyük bitaraf devletin müsterek veya ayrı ayrı tavassutları tesirsiz ve faydasız kalamazdı.

Harb başlayıverdi vaziyet Avrupada bugünkü kadar karanlık ve tehlikeli olmamıştı. Çünkü bidayette vaziyetler sarıh ve yapılacak işler, az çok, belli idi. Almanya Lehistan dan Zığıri geri istemiş, Koridordan da bir Alman otostradi geçirmişti. Polonya razı olmayınca o da taarruz etti. İngiltere ve Fransa ise Lehistanı daha evvel garanti ettikleri için onları da Almanyaya harb açtılar ve Alman hududunun Ren ile Mezel arasındaki bölgesinde Alman topraklarına girdiler; ama karşılığında Alman müstahkem garb duvarı vardı. Onun için hareket Zigfrid hattının ıleri uzak arazisinin Fransyaya doğru uzanan Warndt ormanı Blies çukurlarından daha içretilere gidemedi.

Fakat gerek Almanlar ve gerek müstahkem burda dinleneceğim; yalnız kalmaktan korkuyorum şimdi... Hakikaten gözümün karşısında fena manzaralar peyda oluyor, acayib bir korku bütün vücudümü titretiyordu. Nahide hanımın yarıdumle yemek odasındaki kanape üzerine uzanarak gözlerimi kapadım.

Aksama doğru Cahid doktorla beraber geldim. Yüzi korkunç deneye kadar sarı idi. — Nasilan yavrum? — İyiyim... Bir şeyim kalmadı; birazdan kalkacağım.

— Hayır, istirahat etmelisin... Değil mi doktor? — Evet, bir iki gün yataktan çıkmasa daha münasib olur.

Hiç kimse ölenlerden bahsetmiyordu, fakat evin üstünde onların kanad gerdiği her sözden, her hareketten anlaşılıyordu. Asabi bir inad dışımları sıkıyor, her saniye kolları açık, pençeleri bana çevrilmiş bir de top gibi yerimden hücum edeceğimi zannederek noktaya dikerek dalyordum. En çok baktığı gün şey, delinin tirmalılararak kanattığı elerimdi.

Bir ara, asabiyetim o kadar arttı ki, kapıdan girer Fatmayı Sonya zannederek haykurdum:

— Gelme... Giti Giti!

Bunun üzerine doktorla Cahid yüz yüze bakışarak dışarıya çıktılar; biraz sonra da hastabakıcı ve hekim beni zorla odama götürüp yattılar.

Tam on beş gün, içtiğim ilaçlara, yapılan tedavilere ve sun'ı uyutmalara rağmen ken-

ateşini bütün Avrupaya ve belki de dünyaya yayıp günahsız birçok devlet ve milletin başına harb belâsını musallat etmekte makul şart ve esaslar daire-sinde barış yoluna sapmak daha makul ve daha insanidir.

Fakat görüyoruz ki sulh taarruzundan bir netice çıkmadıkdan başka muharibler, bitarafın muhtemel tavassut vazifelerini de fevkalâde güçleştirecek surette birbirini aleyhine çok ağır neşriyata başladılar. Almanya Daladyenin nutkunda tam bir harbe devam arzusu sezmiyerek Fransız basvekilinin sözlerini mü-lâyemetle telâkki etmişti. Belki de bunu kasden böyle yaptı. Ancak Çemberlayın sözleri radyo ile yayılır yayılmaz Almanlar bunu sulhe tamamilen aleyhtar bularak hiddetlendiler ve Alman milleti ile hükümetini birbirinden ayıran İngiliz nazırlar meclisinin başkanına ağır sözlerle taarruza başladılar. Bu, böyle mi olmak lâzımı bilemem amma bu hal herhangi bir tavassut ihtimal ve imkânını fevkalâde güçleştirecektir.

İngiliz ve Fransız harb planı esas itibarile uzun bir harbe Alman ordu ve memleketini yıpratarak alt etmektedir. Müttefiklerin uzun bir harble müvaffak-

(Devamı 6 nci sayfada)

«Son Posta»nın tarihi tefrikası: 26

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Bir miras yedi

Deyip gitti. Hüseyin efendi:

— Oğlum, efendi hazretleri sizi bana pek methettiler. Burası kendi eviniz, ben de sizin öz babanız yerindeyim. Şu yalnızlık devrimde benim yoldaşım olacaksınız.

Dedi. Sonra Tayyazadenin kendisi hakkında ve aile durumuna aid bazı şeyler sor-du. Delikanlının konuşmasını, tavrı ve hareketlerini çok beğenmişti. Bir aralık usaklar Hüseyin efendiye çubuk takımı getirdi. Tayyazade derhal efendinin çubuğunu dol-durarak yaktı. Gümrüğü biraz evvel oku-makta olduğu kitabı uzatarak:

— Selânikli tarihidir... biraz okur musun oğlum...

Dedi. Tayyazade Hüseyin efendiye bir iki sayfa tarih okudu. Sonra muskiden konuştular. Tayyazade, Hüseyin efendiye bir iki şarkı okudu. Tayyazadenin güzel bir sesli vardı. O gün Hüseyin efendi yemeğini taşra divanhanesinde yeni çubuktaki Tayyazade ile beraber yedi. Tayyazade efendiye hoş fıkralar anlattı. Bir aralık satranç oynadılar. İkinci namazından sonra Tayyazade evine gitmek üzere Hüseyin efendinden izin istedi. Hüseyin efendi kâhyasını çağırarak Tayyazadeye bir kese akçe vermesini emretti. Delikanlıya da:

— Oğlum.. yarın erkenden terziye gider, bir kat çuhalar kestirirsin. Sonra gene burayı teşrif edersin... Senden pek hoşlandım. Bundan sonra sensiz olamam oğlum.

Dedi. Tayyazade teşekkür etti! — Başüstüne efendim sultanım, dedi, şahbeyin erkenden gider, sizin kapınıza lâ-yık bir takım çuhalar kestiririm.. sonra da devlethanenize gelirim...

Tayyazade, birkaç gün, sabahları erkenden Hüseyin efendinin konağına gelerek akşamı evine gitti. Fakat, Hüseyin efendi güzde çubuktaki tamamen konağına almak istedi. Tayyazadenin anasına içinde nadide kumaşlar ve çamaşlırla iki bohça hediye gönderdi. Tayyazadenin konakta yapıp kalkması için izin aldı. Gümrüğünün konağının selâmlığında Tayyazade için derhal bir mükellef oda döşendi. Çubuktanın hizmetine ayrıca iki usak verildi.

Mirasiedi Küçük efendi

Tayyazade Gümrüğünün konağına yerleşti bir aydan fazla olmuştu. Hüseyin efendinin kendisine karşı beslediği sevgi ve itimad günden güne artmış, bir taraftan da Tayyazadeye karşı konakta adeta düşman bir fırka teşekkül etmişti. Tayyazadenin nüfuzunu çekemiyenlerin başında Gümrüğünün dört karısı vardı. Sonra bütün harem halkı, dışarda ise kâhya, hazinedar, ve vekilhare geliyordu. Eğer ayağını konaktan çekirtmezlerse, bir gün genç çubuktanın kendilerini birer birer atacağı anlıyorlardı. Gümrüğünün sehir ile alakasını kesmiş olarak yaşamasından istifade eden bu üç adam, efendilerini soymak ile meşgul idiler. Tayyazade gibi zeki ve namuslu bir gencin çubuktarlık ile konakta yerleşmesi, kendileri için en büyük bir tehlike idi.

Tayyazade, konakta kendisine karşı teşekkül eden düşman fırkayı birkaç gün içinde farketmişti. Fakat Hüseyin efendinin gösterdiği sevgiye dayanarak ehemmiyet vermemiştir. Gümrüğünü yatağundan kalkınca selâmlıktaki divanhaneye çıkıyor, sabah kahvesini, ve kahvaltısını orada Tayyazade ile beraber içiyordu, hemen bütün gününü orada, yahud konağın bahçesinde sevgili çubuktarı ile beraber geçiriyor, haremde, gece

yarısından sonra ancak yatmak için dönüyordu. Hüseyin efendinin dört karısından da çocuğu olmamıştı. Tayyazadeyi yetmiş bir oğul yerine koymuştu. Ona en kıymetli kumaşlardan İstanbul'un en meşhur terzilerine birkaç kat esvab yaptırılmıştı. Sokaklık, bahçelik ve evlik samur, sınıca ve kakım kürkleri vermişti. Mücevherli hançerler, pırınta yüzükler ve elmaslı saatler hediye etmişti. Arada bir de beş on altın ceb harçlığı veriyordu.

Tayyazade haftada bir iki defa Hüseyin efendiden izin alarak evine gidip anasını dolaşıyor, azıcık ta Kemani Osman Dedenin kahvesine uğrayarak şehir haberleri topluyordu.

İstanbul, Mısırcıcağı Osman ağayı da, balıklı güzel Ahmedî de unutmaz gibiydi. Artık herkes her ikisinin esrarengiz bir cinayete kurban gittiklerine kat'i kanaat getirmişti. Yalnız balıklar arasında, bilhassa Kumkapılılar arasında Ahmedin adı, günde belki binbir vesile ile anılıyordu. Meselâ, gece lüfere çıkan sandallardan birinde yem keemek için çakımsı çıkaran bir balıkçı, çakımsını fenerin titrek mum ışığına tutarak arkadaşlarına tutuyor:

— Ahmedin yadığıdır!

Deyiveriyordu. Artık ondan sonra, hep balıklı güzelinden bahsediliyordu:

— Ağma o yarayı be... Gözünü seveyim... Ağma o yarayı...

— Ahmed gibi yiğite kıyılır mı be... Geçen yıl bizim Ahmedle bir âlemimiz vardı... Çekmede... Küçük efendinin çiftliğinde...

— Yaman miras yedi o herif... — Ulan bütün Çekmece onun be... Amma eli çok açık adam doğrusu... Ahmed, ben, Adalı, Balaban, İstavro, dur bakayım... Sarı Kanad da vardı galiba.. on kişi kadardı...

«Ay mehtabında» tandırı sandala koyduk.. iki de damacana aldık... Zurnacı Demir de bir köçek alıp getirdi.. açıldık.. Samatyadaki konağın bizim sandalı Küçük efendi görmüş.. hemen fırlayıp iki çifte bir piyadeye atlamış.. bizim sandala geldi! «Çekin bakalım Çekmedeki çiftliğe çocuklar.. orada siz kuzu çevirtireyim» dedi. Çektik Çekmeceye... Herif Çekmececin padışahı.. bir yer var.. şey... Soğuksu mu, Soğukpınar mı ne diyorlar... Oraya gittik... Kuzu çevirdik... Gelsin rakı.. gelsin şarap... Ertesi gün de İstanbuldan Güllü Fatmayı getirtmiş mi?

— Vay canına be... Doğrusu orada olmak isterdim...

— Güllü Fatma da bizim Ahmede abayı yakmasın mı?

— Bak kâfir çingeneye bak... — Kız «yandım balıkçı güzeline... Medded! Medded!» diye narayı basınca, vallahi bilâh dağlar inim inim inlerdi...

— Ahmed şimdi hepimizi yaktı... — Açmayın o yarayı be.. gözünüzü seveyim... Açmayın o yarayı...

— Nurinin anlatıkları gönlümü bulandırdı benim...

— Neden be Topal?... — İşin içine Güllü Fatma girdi mi girmeydi mi...

— Ulan Topal... Sen akıllı adamsın be... — Buluttan nem kapar o...

— Sultan Murad tutkun diyorlar şimdi Fatmaya.. kız ağzından kaçırıyor Ahmedî.. yedi delikanlının başını...

— Pek güvenmesin kendine yoksa, bir daha ayaklanırsa bu İstanbul, onu da, etrafındaki seriserleri de kendi kanlarında boğaz inan olsun... (Arkası var)

«Son Posta»nın tefrikası: 70

DAĞLARIN ESERİ

NAKLEDEN

MUAZZEZ TAHİR BERKAND

dime gelemedim. Sık sık baygınlıklar geçiriyor, kendimi kaybederek bağıyorum, kendimi yataktan dışarı fırlatmak istiyordum. Bunları hep sonradan Nahide hanımdan öğrendim.

Yalnız, vakit vakit çok müşfik bir çift gözün bana doğru eğildiğini, sıcak bir sesin kulağıma bir şeyler fısıldadığını hissedebiliyordum amma bütün bunlar çok karışık ve bulutlu idi.

Yatağa düştüğümün tam on beşinci günü gözümü açtığı zaman başucumda Nahide hanımı gördüm; tatlı tebessümle bana geldi:

— Allaha şükür kurtuldun yavrum... — Çok mu hasta olmuşum efendim? — Artık geçti kızım.

Evet hastalığım geçmişti; fakat aklım başıma yavaş yavaş gelmeğe başlayınca etrafında birisini aradım; yoktu. Niçin gelmiyordu? Nereye gitmişti. Birkaç gün bu merakı içinde gizliyerek kimseye bir şey sormadım amma niyabet dayanamadım, bir gün bana yemek getiren Fatmadan sordum:

— Bevefendi nerede?

— Doktor tehlikeli geçtiğini söylediği günün akşamı İstanbul hareket etti. İçimde büyük bir kırılganlık duydum... Demek.. demek... Hayır, bunu tasavvur etmek bile müthiş!

O gün gelen doktorun yüzü gülüyordu: — Artık iyileştin kızım, istediğin zaman gelebilirsin.

Hayretle ihtiyar adama baktım: — Gelebilir miyim? Nereye? Cevabı Nahide hanım verdi:

— Seni tebdilhava için Dörtler çiftliğine götüreceğim Semihâ...

— Şaşkınlıktan ağzım açık kalmıştı: — Dörtler çiftliğine mi gideceğim? Beni siz mi götüreceksiniz?

— Evet, bunda şaşacak ne var? Cahid bizden evvel gidip her şeyi hazırladı.

Yüzüme ateş çıktığını hissetmişim. Çekilerek sordum:

— Vasiim orada mı? — Hayır, her şeyi hazırladığına dair bana telgraf gönderdikten sonra kendisi Almanya gitti

Büyük bir inkişarla başımı önüme eğdim ve içimde bir isyan coştı:

— Sizin zahmet etmenize hiç lüzum yok efendim. Niçin rahatsız bırakıp benimle Bursaya kadar geleceksiniz? Mademki vasiim münasib görmüş ve her şeyi gidip hazırlamış, ben kendim giderim. Orada dadım var.

Fakat ihtiyar hanım efendi sözlerimi beğenmedi:

— Seni hasta hasta yollara mı savacağım ben? Orada da dahil bir kadın eline bırakacağım değil mi? Askolsun sana Semihâ; ben de senin beni sevdiğini zannediyordum.

Mahcub olmuşum:

— Sizi ne kadar çok sevdiğimi ve size ne derece minnettar olduğumu pekâlâ biliyorsunuz; işte size olan muhabbetimden dolayı bu uzun yolculuk yorgunluğuna katlanmanızı ve buradaki rahatınızı bırakıp konforsuz bir çiftliğe gelmenizi istemiyorum.

— Sen orasını düşüne; ben kararımı verdim. Hatta bu seyahatin bana da faydası dokunacağını sanıyorum; burada pek sıkıldım; çiftlik hayatı beni meşgul edecek.

Daha fazla ısrar edersem bu iyi kalbli hanım efendiyi gücendirmekten korkarak sustum ve iki hafta sonra, yanımda Fatma ile Mersinden hareket ettik.

Gerek Mersinde geçirdiğim son günlerde, gerek seyahat esnasında orada geçen müthiş vak'a hakkında birbirimize bir şey söylemedik; ikimiz de o korkulu ve kabuslu günleri unutmak istiyorduk.

XV

Dörtler çiftliği... Mes'ud günlerimin beşinci... Zavallı ihtiyar dadım, topal köpeğim... Sizden ayrılırken içimde vahşi bir kuvvet, büyük bir yasama arzusu vardı. O zaman hayatla dolu idim, basım göklerde idi, gözlerim dünyayı görmüyordu. Şimdi kolu kanadı kırılmış, yaralı bir kuş gibi kuvvetsiz bitab ve yorgunum. Hiçbir şey beni tatmin etmiyor, hiçbir şeyden zevk alamıyorum. Hatta tamburumla bile aramız açılmıştı.

Bazı günler erkenden dağlara çıkıyor, sözde bir kitab okumak bahanesiyle Nahide hanımın gözlerinden kendimi kurtararak yalnız kalıyor ve bir zamanlar içime heyecan ve saadet veren yeşil yamaçları, mor tepeleri lâkayid gözlerle seyrediyordum. Artık dağların esrarını öğrenmek istemiyordum; bundan vazgeçmişim; çünkü onlarda benim anıyamıyacağım kadar karışık ve karanlık bir takım sırların gizlendiğini biliyordum.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Çankırıda umumî işler

Vali Refik Noyan: "Köylerin ve şehrin imarına büyük bir gayretle çalışılıyor,, diyor.

Çankırı köylerinde harman faaliyeti

Çankırı (Hususi) — Valimiz Refik Noyan bana verdiği beyanatta Çankırının sağlık durumu, köyçülük, şehircilik ve belediye faaliyeti üzerinde de izahat verdi. Dedi ki:

— Vilâyet dahilinde bütün hastahıkların taşınması ve frengillerin tesbiti yolunda bir araştırma yapmak istiyoruz. Bu ciheti Vekâlete yazdık, emir beklemekteyiz.

Kızılirmak muntakasında 10 köy sıtma mücadelesi çevresine alınmıştır. Muntakada hastalık pek yok gibidir.

Çankırıda sıtma bataklığı kurutulmuştur. Vilâyette belli başlı başka bataklık yoktur. Birkaç günlük hastaları kazalarda dispanserlerde yatması için tahsisatlarını artırdık. Çerkeşte 8 yataklı dispanser vardır. İlgaz pansiyonu belediyeye aiddir. Doktor-suzluk yüzünden faal değildir. İlgazda sıtma mücadelesi doktorluğu da münhaldir.

Bütçemiz müsaad olursa vilâyette iki üç tane seyyar tabib bulundurarak köylerde hastahıkları önlemeğe çalışacağız. Bunun çok faydalı olacağı şüphesizdir.

Kaza ve köy telefonlarının muntazam bir hale gelmesi için çalışıyoruz. Evvelce Çerkeş ve İlgazla muhabere temini güçtü. Şimdi çok iyi bir hale geldi. Diğer komşularımızla konuşmak yolunda çalışıyoruz.

Asayiş ise düzgün gitmektedir.

Köy kanunu üzerinde hassas davranmaktayız. Okuyup yazması olan kimseleri köy muhtarlığına getiriyoruz. Bu suretle de köy kâtiblikleri lâğvediliyor. Muhtarlar kendi işlerini kendileri yapmaktadır. Köylerin umumî işleri üzerinde büyük gayretlerle çalışılmaktadır. Köy odaları yapılıyor. Gelecek sene Çerkeşte bir Halkevi yapılacak. İlgazda bir belediye dairesi ve dispanser yaptıracağız.

İlgazın suyunu bu sene kasabanın içine getirmeğe uğraşacağız. Çerkeş elektrik tesisatının projesi hazırlandı. Gelecek yıl da suyu getirilecektir.

Çerkeşte cami karşısında evkafa aid köhne dükkânları belediye alarak ve iki han istimal ederek, buralara güzel dükkânlar yaptıracağız. Çerkeş camisinin minaresi yapılmaya başlanmıştır.

Ulucami karşısında yıkılan dükkânlar ahalî yapılacaklar. Diğer yerlerdeki köhne

binaların yıkılmasını ve sahibleri tarafından yapılması üzerinde duruyoruz. Evkafa aid dükkânlar da yapılacaklar.

Belediye yeni bir pazar yeri aldı. Bu yere 18 dükkân yapılmaya başlanmıştır. Burası buğday pazarı olacaktır.

Dabakhane tamir edilecektir. Dabaklara hususî idareden 800 lira yardım edildi. Bununla dolab getirileceklerdir.

Dere üzerinde eski Develer köprüsü de yapılacaklar.

Şehirden karşı mahalleye geçmek için şimendifer idaresi üstten bir köprü yaptırmağa karar vermiştir. İstasyon meydanlığının genişletilmesi üzerindeki müracaatımıza müsbet cevap verilerek işe başlandı.

İstasyon caddesinde parkelenmeyen kısa bir yeri idare yakında parkeliyecektir.

Belediyenin ezabital belediye nizamnamesinde sıhhi bakımdan birçok noksanlar buldum. Tadil edilecektir. Bu yeni nizamname uyumlan işler üzerinde durulacak ve ekmeğe dükkânlar gibi sıhhi olmayan yerler yıktırılacaktır.

Tanzimat işlerine ehemmiyet verilecek, zanıf olan itfalyemiz canlandırılacaktır. Şehir elektrikli kıştan evvel ikmal edilecektir. Makineler gelmiş, gümrükte beklemektedir.

Şehir üzerindeki tepe eteklerine ağaç dikimine ehemmiyet verilecektir.

Spor sahası ve tribün inşasını bitirmek üzereyiz. Kurşunlu ve Çerkeşte spor sahaları yapılacaklar.

Somadaki seylâb ve bir düzeltme

6 Birinciteşrinde bu sütunlarda Dikkil zelzelesi ve Somadaki seylâbdan bahseden bir yazı çıkmış, bu iki hâdiseye aid bir arada iki resim de intişar etmiştir. Bir yanlışlık eseri olan bu yazının serlevhasında Somadaki seylâbdan bahsedilmemiştir. Resimlerden üstteki Somada vukua gelen seylâbda evlerin yıkılması, baba ve annelerin enkaz altında can vermeleri kimsesiz kolan iki yavruyu gösteriyordu.

iyi tütün yetiştirenlere mükâfat veriliyor

Hendek (Hususi) — Vilâyetimizin tütünçülükle meşhur olan Hendek kazasında iyi tütün yetiştirme tesisatı yapanlar arasında Hendek inhisarlar müdürlüğü tarafından bir müsabaka açılmıştır. Bu müsabakada birinciye elli lira, ikinciyeye otuz lira, üçüncüye de takdirname verileceği ilân edilmiş ve müsabakaya dahil olmak için köylü ve kasabadan birçok kimseler müracaat etmiştir. Müsabaka kaymakamın reisliği altında inhisarlar müdürlüğü ziraat odasından iki ve ticaret odasından iki azadan teşekkül etmiş bir heyet tarafından idare edilmiştir. Heyet müsabakaya dahil olmak için köy ve kasabadan müracaat edenleri nazarı dik-kate alarak tetkikat yapmış ve neticede gizli reyile birinciliği Mustafa Asım Akaya, ikinciliği taayare muhاسبî Kâzıma üçüncülüğü de Hüseyin Şeyh köyünden Mehmed Çavuş almışlardır.

Lüleburgaz orta mektebi derslere başladı

Lüleburgaz (Hususi) — Kazamızda kurulan orta mekteb müdürlüğüne ilk tedrisat müfettişlerinden Yalçın Bilgüvar tayin edilmiştir. Diğer 4 muallimin de tayin emirleri gelmiştir. Okula bir günde 90 talebe kaydedilmiştir. Kayda devam edilmektedir.

Dün yapılan bir törenle tedrisata başlanmıştır.

Lüleburgazlılar Trakya umumî müfettişi general Kâzım Dirik'in alâkasından dolayı duydukları samimi şükranlarını kaymakamlık vasıtasile kendisine bildirmişlerdir.

Cizredeki Irak heyeti nitti

Mardin (Hususi) — Bazı hudud mesaili ni görüşmek ve Cizre kaymakamının ziyaretini iade etmek üzere Cizreye gelmiş olan Zaho kaymakamı Said Namık Kazzazın idaresindeki Irak heyeti Ayındiverde Fransız istihbarat zabıteleri bir mülâkât yapıldıktan sonra tekrar Cizreye dönmüştür.

Dost Irak heyeti şerefine bütün memurların iştirakile büyük bir akşam ziyafeti verilmiş ve Ayıntirp bahçesine gidilmiştir.

Zaho kaymakamı Said Namık Kazzaz, jandarma komutanı Mehmed Lütfi, tahrirat kâtibî Mehmed Ali ve 4 polis memurundan ibaret olan Irak heyeti şehirden bir gezinti yapmış, hükümet devair rüesasını ve inhisarlar idaresini ziyaret ettikten sonra Iraka gitmiştir.

Edirne'de ihtikârla mücadele

Edirne (Hususi) — Mıntaka Ticaret Müdürlüğünde teşekkül eden ihtikârla mücadele komisyonu çalışmalarına başlamıştır. Son dünya hâdiselerinden istifade ederek ihtikâr yoluna sapanlar ve bu suretle piyasada gayritabil bir vaziyet ihdas edenler şiddetle cezalandırılacaklardır. İhtikârla her sahada ve çok esaslı bir şekilde mücadele edilecektir.

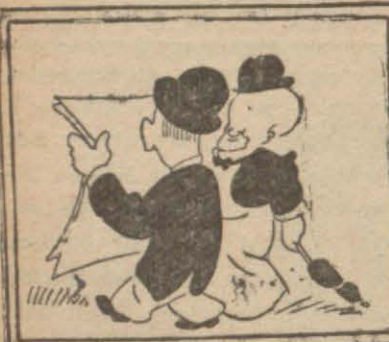
Trakya ziraat müşaviri

Edirne (Hususi) — Halkalı Ziraat mektebinde yapılacak toplantıda bulunmak üzere umumî müfettişlik ziraat müşaviri Şevket Arı bu akşam İstanbul'a gitmiştir.

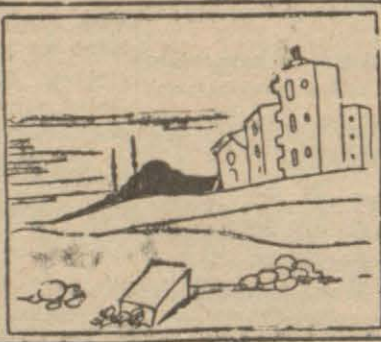
Edirne ehli hayvan sergisi

Edirne (Hususi) — Her yıl yapılmakta olan ehli hayvanlar sergisi 5 Teşrinisainde açılacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

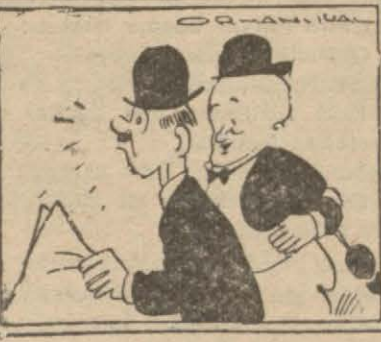
— Hasan Bey şu havadisî tyi dinle...

... Şehrimizle bellibaş boş yerler göze çirkin görüldüğü için...

... Derhal ağaçlandırılmasına karar verilmiş..

Hasan Bey — Eyvah İstanbul birkaç sene sonra ormanlar içinde kaybolacak desene!

«Son Posta» nun zabıta romanı: 19

KAÇAN ÖLÜ

Nakleden: Hatice Hatib

Hesab puslaları

— Bu işle bugün meşgul olacağım. Yalnız size bir şey sormak isterdim. Acaba benim yaptığım masrafları kim ödiyecek.

— Kaç paraya ihtiyacınız var.

— Paraya şimdiki halde ihtiyacım yok.

Çünkü işi ben arzulla üzerime aldım. Ziyani da gözümde almam lazım. Fakat işi halledersen tabii o zaman masrafları geri almak isterim ve anlamak istediğim de şudur. O zaman hesap pusulasını kime yolluyayım.

— Eğer siz meseleyi hallederseniz doktorun bu hesabı büyük bir memnuniyetle ödiyeceğinden eminim.

— Sahi mi? Demek doktor zengin bir adamdır.

Gomarin bu alâkası avukatın nazarı dikkatini celbetmişti. Onun yüzündeki manayı gören hırsız güldü:

— Rica ederim, dedi, korkmayınız, maksadım onu soymak değildir. Yalnız bu paranın ona nereden geldiğini anlamak arzusunda-yım.

— Marraud babasından miras yemiştir. O hiçbir zaman para kazanmak için çabalamış bir insan değildir. O hayatını ilmi tetkiklere hasretmiş olan bir insandır. Fakat zengindir.

— Nişanlısı da buna rağmen kendisiyle evlenmemiş ha!... Şaşılacak şey!... Fakat kadınlardan her şey beklenir! Şimdi ben defolup gidiyorum. Siz Marraud'ya telefon ediniz. Ben de gidip kendisini ziyaret edeceğim. Gene kahveyi beraber içeceğimizi zannediyorum. Kahve ile beraber size yalnız Roçıldin evinde o da noellerle içilen nefasette calvados içirmeği de vadediyorum.

Daha son sözleri bitmeden kapıdan çıkmıştı.

O gider gitmez avukat doktora telefon ederek kendisine bir dostunu yolladığını bildirdi. Doktora onunla samimi ve açık konuşmasını söyledi. Cesed meselesini ortaya çıkarmak için buna lüzum olduğunu bildirdi.

Bir saat sonra Gomar doktorun odasından içeri girdiği vakit, bu ucubeyi gören doktorun yüzünde bir sukutu hayalini izi belirdi.

— Burly'nin yolladığı dost siz misiniz, diye sordu. İnşallah bir polis hafiyesi değilsiniz.

— Hayır, ben bunun tamamıyla zıddı bir insanım, yani kasa hırsızıyım ve bunun için de bana emniyet edebilirsiniz.

Doktorun menfaatine olarak avukatla birlikte yaptıkları şeyleri, gece Zanette'nin evine nasıl girdiklerini velhasıl her şeyi anlattı.

— Nişanlınızın, madam Zanette'yi tedavi ettiğini biliyor muydunuz?

— Benim yanımda nişanlım bu işi hiç söylememişti.

— Şaşılacak şey. Halbuki Mösyö Zanette sizi gayetle iyi tanıyor. Zaten sizin mahkemize aid gazete kupürlerini saklayan insan da kendisi. Rica ederim doktor siz hiçbir zaman nişanlınızın niçin intihar ettiğini düşünmediniz mi?

— Dalma bunu düşündüm. Bunu çok düşündüm ve eğer kendi işimi bozmaktan korkmasaydım, müstantiğe şunu derdim.

— Ne derdimiz?

— Hiç. hiçbir şey söyleyemedim.

— Rica ederim. Bunu bana söyleyiniz. Çünkü ben sizden bunu işitmeğe geldim. Doktor kendisini müdafaa ediyordu:

— Hayır!.. Hayır!.. Bunu söyleyemem diyordu.

— O halde ben size yardım edeyim de söyleyeyim. Nişanlınız intihar edemezdi. Çünkü intihar etmek için ortada hiçbir sebep yoktu. Evet intihar etmek için hiçbir sebep yoktu. Vaki şahidler bu hâdiseye takaddüm eden haftalarda onun pek bezgin ve mükadder bir halde olduğunu söylemişlerdi. Meselâ bunun başka sebepleri de olabilirdi. Sizden korkabilirdi.

Bu sözün doktor üzerinde yaptığı tesiri anlamak istiyordu. Doktor vüdanı temiz bir insan gibi idi, telâş göstermedi. ağır ağır başını salladı ve:

— Benden korkmazdı dedi. O benimle fazla meşgul olmazdı. Hayatında benim mühim bir mevkim yoktu. Hatta bu fiacadan birkaç dakika evvel benimle evlenmeyeceğini söylemişti. Buna inanmak istemediğim için de bir başkasile evlenmeğe karar verdiğini bildirmişti. Ona hayretle: «Kiminle evleneceksiniz!» diye sorduğum vakit «bu sizi neden alâkadar etsin!» demişti. Tam bu sırada asistan kapıya vurmıştı. O içeri girdiği vakit Marthe odadan şiddetle çıkmış ve kendi odasına gitmişti. Birkaç dakika asistanla görüştüğünden sonra, nişanlım odasına gitmek için odamdan fırladım. Koridora geldiğim zaman tabanca patladı. Daha kapıdan içeri girmeden elinden düşen tabancanın kuru bir ses çıkardığını işittim.

— Kuru bir ses mi?

— Evet!

— Peki içeri girdiğiniz zaman rovelveri cesedin yanında mı buldunuz?...

— Brakınız... Bana bunları sormayınız. Ben hakikati avukatıma dahi söylemedim.

— Rica ederim söyleyiniz... Mesele buradadır. Bundan eminim söyleyiniz, rovelver nerede idi.

— Nişanlımın cesedinin yanında değildi.

Odanın ta ortasında idi. Sanki...
— Bir insan onu oraya atmış gibiydi.
Doktor alnında biriken terleri silerken bir nefes kadar yavaş bir sesle:

— Evet, dedi.
Gomar yerinden fırlamıştı. Sanki çok güzel, çok hoş bir havadis almış gibi memnuniyetle ellerini birbirine oğuşturuyor ve odayı geniş adımlarla dört döndüyordu.

Sonra kendisine mütehayyir gözlerle bakkan doktor yaklaştı ve:

— Bu tafsilâtı kimseye söylemiyeyim gayetle iyi hareket ettiniz. Çünkü bundan bahsetmiş olsaydınız hiç şüphe yok ki hâlâ hapisnadede bulunuyordunuz. Çünkü ben bir insan öldükten sonra âlemdaki bir şeyi istediği tarafa fırlatamaz. O cism elinden olduğu gibi düşer. Bir rovelverin cesedinden bir kaç adım ötede bulunması bu sâhâhın bir başka el tarafından oraya atılmış olduğunu delâlet eder, ne yanz ki siz hiçbir kimseden şüphe etmiyorsunuz. Sizin işiniz gibi eski bir işi bulup meydana çıkarmak bizim şimdiki uğraşımız meseleyi ortaya çıkarmaktan daha güç olacak. İştitiğim şeyler beni çok müteheyyic etti. Dilim güneşte kalmış bir sünger gibi kurudu. Gidip onu biraz ıslatıp gene geleceğim, geç kalmam doktor şimdiki Allah'a ısmarladık.

(Arkası var)

Avrupanın bugünkü acıklı vaziyeti karşısında düşünceler

(Baştarafı 5 inci sayfada)

yet için umdukları birçok değişiklikler vardı: Meselâ İngilterenin büyük bir ordu seferber etmesi, bazı bitarafların Almanlar aleyhine harbe girmelerini Almanyanın abluka neticesinde açılması ve hâim madde fikdandan teslim olması ve ilh... gibi. Ancak bunlar muhakkak şeyler değildi.

Buna mukabil Almanyanın uzun ve sürekli bir harbi kabul edip etmeyeceği henüz belli değildi. Kabul ettiği takdirde o da tıpkı müttefikler gibi aleddevam tayyare, tank, denizaltı inşasına ve yeni tümenler sefer edip tehizine devam edecek, bitaraf devletleri kendi lehinde işliyecek ve Zigfrid gerisinde müttefiklerin taarruzunu bekliyecekti. Aynı zamanda Londra ve Paris ve diğer İngiliz ve Fransız şehir ve sınaî imalatını bombardımandan çekinerek bu suretle kendininkilerini koruyacaktır. Bu esnada hart, Zigfrid ve Majino hatları arasında arasıra top ateşile kara ve hava keşif hareketlerine inhisar etmekle beraber denizlerde bütün şiddetle devam edecek-tir.

Ancak eğer Almanlar, ne suretle olursa olsun bir sulh yapmaya muvaffak olamıyarak sürekli bir harbi de kabul etmeyecek olursa o zaman müttefikler üzeri-ne scri ve kat'i bir netice elde etmek az-mile ne yapıp yapıp Rusya ve İtalyayı kendi tarafına harbe sokmaya çalışmaktan ve bunun için mümkün olıyanı bile yapmaktan başka bir çaresi kalmaz. Fakat bunda muvaffak olacağı pek şüphelidir; çünkü ne Sovyet Rusya ve ne de İtalya şimdiden harbe karışarak kan, can ve mal sarfına teşne gör-rünmüyorlar. Onlar herhalde muayyen bir zamana kadar Almanyaya mütema-yil şimdiki bitarafıklarının muhafaza ede-ceklerdir. O halde ne olacak ve netice neye varacak; sualleri yeniden sorulacaktı; fakat genel vaziyetin karanlık-ları içinde bunlara sarıh hiç bir cevap bulunamayacaktır.

Avrupanın bugünkü şu acıklı vaziyetinde söylenecek tek bir şey vardır ki o da Alman veya Fransız müstahkem mev-zilerinden birine hangi taraf büyük bir varma taarruzu yapmaya kalkıştırsa mağ-lûbiyetle namzed olacaktır. Kezalik bir taraf hava harbine baslarsa diğeri de mu-kabele edecek ve neticede Avrupa harab olacaktır. Bu haller karşısında muharib-lere aid olan vazifeleri düşünmek ken-dilerine aid kalır. Bitaraflara gelince on-ların em mukaddes vazifesi harb ateşini körüklemiyerek âfetin genişlemesine büt-ün kuvvetleriyle mâni olmaları.

H. E. Erkiel

Karada, havada ve denizde hakiki harb bütün dehşetile başlıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Ancak, deniz üzerinde iki taraf tayyareleri arasında cereyan eden çarpışmalar esasında, atılan bombalardan biri «Southampton» kruvazörünün baş tarafını ve kaptan köprüsünü hafif surette hasara uğratmıştır. «Edinburg» ve «Hawk» destroyerleri ya kınma düşen bomba parçaları da, gemi mürettebatından 25 kişinin yaralanmasına ve ölmesine sebep olmuştur.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — D. N. B. tebliği ediyor:

16 Tesrinievvelde saat 14.30 ile 15.30 arasında Alman bombardıman tayyareleri Forth'da İngiliz harb gemilerine taarruz etmiştir. İki İngiliz kruvazörüne büyük çapta bombalar isabet etmiştir. Taarruz, siddetli İngiliz müdafaa ateşine rağmen yapılmıştır. Alman tayyarelerinden hücum eden İngiliz avcı tayyarelerinden de ikisi düşürülmüştür.

İngiliz tebliği

Londra 16 (A.A.) — Bahriye Nezareti tarafından bu akşam nesrolunan bir tebliğde Alman tayyareleri tarafından Forth üzerine yapılan taarruzda İngiliz harb gemileri yakınına bombalar düşmüş ve Southampton kruvazöründen üç, «Edinburg» kruvazöründen yedi ve «Oo» havk destroyerinden de 25 kişi ölmüştür.

Tebliğde taarruza iştirak eden 12 ve ya 14 Alman tayyaresinden 4 ünün düşürüldüğü tasrih olmaktadır. Bu düşen 4 tayyareden 3 ünü İngiliz tayyareleri düşürmüştür.

Almanya üzerinde İngiliz tayyareleri

Londra 16 — İstihbarat nezareti tebliği ediyor: Havanın fenalığına rağmen, İngiliz tayyareleri, dün gece, Almanyanın merkez ve şimali muntakaları üzerinde nuvaffakı yell bir keşif uçuşu yapmışlardır. Alman Frankfort ile Darinştad arasında düşürüldüğünü bildiriyorlarsa da, bunun aslı yoktur.

Almanlar yeni bir İngiliz zırhlısını mı batırıyorlar?

Berlin 16 (A.A.) — Ordu başkumandanlığı, «Royal Oak» 1 batıran aynı torpilin «Repulse» harb gemisini de torpilediğini ve safirliğini tebliğ etmektedir.

Berlin 16 (A.A.) — D. N. B. ajansı, Repulse zırhlısının saffiharb harici edildiğine dair olan telgrafını tashih ve geminin bir torpilotundan torpilediğini tashih etmektedir.

Repulse zırhlısı 32.000 tonluk olup 1912 de denize indirilmiştir. Bu gemi, İngiliz filo - nda, dördüncü safta mukayyed bulunuyor. Repulse'den üstün gemiler ancak, Repulse'nin silahları 38,5 luk altı top ve 10,2 luk on iki toptan mürekkebdir. Gemide sekiz torpil kovani, ayrıca, dört tayyare mevcut bulunuyordu. Mürettebatı 1200 kişi idi. Repulse 229 metre uzunluğunda bir gemi olup saatte 31 mil yapıyordu. Royal Arc'in sürat ise saatte 22 milden ibarettir.

İngilizler tekzip ediyorlar

Londra 16 (A.A.) — Repulse harb gemisinin, Royal Oak'a taarruz eden Alman torpitosu tarafından hasara uğradığı ve saffiharb harici edildiği yolunda Alman radyosu tarafından verilen habere karşı, İngiliz amirallığınca dermeyeran edilecek bir müteale yoktur.

Londra deniz mehafilli bu iddiayı istihza ile karşılamakta ve Alman propagandasına tipik bir yeni nümune telâkki etmektedirler.

Şimal denizinde bir muharebe

Londra 16 (Hususî) — Bugün limanlarına dönmüş olan Norveçli balıkçılar, Cumartesi günü Şimal denizinde iki saat süren siddetli bir deniz muharebesinin cereyan ettiğini bildirmişlerdir.

Muharebeyi uzaktan dürbünle takip etmiş olan bu balıkçıların ifadesine göre, İngiliz oldukları tahmin edilen üç harb gemisi, tek başına bulunan diğer bir harb gemisini sıkıştırmağa muvaffak olmuşlardır.

Aynı şahidlerin ifadesine göre, tek başına bulunan harb gemisi ağır surette yaralanmıştır. Balıkçılardan bir kısmı geminin batmak üzere bulunduğunu da hi söylemişlerdir.

Batırılan Alman denizaltıları yirmi ikiyi buldu

Paris 16 (Hususî) — Resmen bildirildiğine göre şimdiye kadar batırılan Alman tahtelbahirlerinin sayısı 22 ye bağlı olmuştur.

İngiliz ve Fransız gazetelerinin neşriyatı

Londra 16 (A.A.) — Gazeteler, Royal Oak'ın ziyamın İngiltere için ağır bir darbe olduğunu kabul etmekte, ancak bu kabli darbelerin İngilteremin denizlerde sarfetmekte olduğu cenkçiyane gayretini arttırmaktan başka bir netice vermeyeceğini söylemektedirler.

Times gazetesi diyor ki: «Denizlere hâkim olmak isteyen, bu hakımı yettin bedelini ödemeğe âmade olmalıdır. Bu bedel, ara sıra güzel gemilerin ve o gemilerden daha güzel olan insanların ziyadır. Millet, cesur evlâdlarından bazılarının ziyama ağılıyacaktır. Fakat diğer evlâdları deniz üzerinde ifa edecekleri vazifemin muhatalarına daha büyük bir zevkle göğüs gereceklerdir.»

Daily Telegraph, yazıyor: «İngiltereye indirilmiş olan bu kabli darbelerin neticesi, daima onun kendi evlâdlarından maktul düşenlerin ölümlerinin bosa gitmemiş olduğunu isbat edecek surette hareket etmelerini istemek olmuştur.»

News Chronicle gazetesinden: «Böyle darbelerle maruz kaldığımız zaman şecaatimiz ve feragatimiz, zafer kendimize malolmağa ibar etmek hususundaki iktidarımızın ne derecede olduğunu gösterir.»

Daily Herald gazetesinde okunmuştur: «Royal Oak, battı. Fakat flomuzun kuvveti ve müesseriyeti bugün her zamankinden fazladır.»

Paris 16 (A.A.) — Fransız gazeteleri, İngilterenin Royal Oak'ın ziyamın ilan etmesini ve niktet ve felâket karşısında göstermiş olduğu şecaatı sena etmektedirler.

Le Jour gazetesinde Leon Bailby, Courageus ve Royal Oak'ın ziyalarını herkesten evvel İngiliz amirallik adresinin haber vermiş olduğunu hatırlatmaktadır.

İki Fransız vapuru batırıldı

Londra 16 (A.A.) — Cumartesi günü Atlantik denizinde batırılan «Bretagne» ve «Louisiane» isimlerindeki Fransız vapurlarının sağ kalan yolcularından 400 kişi, Pazar günü bir İngiliz limanında karaya çıkarılmışlardır. Kurtulanlar arasında kadınlar ve çocuklar da bulunmaktadır. Bunlardan bazıları iki saat kadar suyun içinde kaldıktan sonra vak' mahalline gelen İngiliz harb gemileri tarafından kurtarılmışlardır. Ölenlerin 15 kişiden ibaret olduğu zannedilmektedir.

«Bretagne» vapurunun sandalları denize indirildiği zaman kadınlar ve çocuklar tahtelbahirin attığı obdüslerin dağılan parçalarıyla yaralanmışlardır.

Vapur mürettebatının ifadesine göre vapurun içinde yedi kişi yaralanmıştır. «Bretagne», sandalların denize indirilmesini müteakib batmıştır.

«Louisiane» vapuru, kendisini durduran tahtelbahire yiyecek vermek istemediği için topla batırılmıştır. Vapurun birinci zabiti ölmüş ve tayfalardan birinin gözü çıkmıştır.

Bir Norveç vapuru mayna çarparak battı

Amsterdam 16 — Gressholm isimli Norveç vapuru Cuma akşamı, bir meyna çarptı. Vapur batmış, tayfadan üç kişi boğulmuştur. Mürettebatının müteakibi Omni isimli Finlândiya vapuru tarafından kurtarılmıştır.

GAIB ARANIYOR

1927 senesinde Yunanistan'dan ana vatana geldik. Bizden evvel Türkiye'ye gelmiş olan halam Zehra bizi Usunköprüde ziyarete geldi, tekrar İstanbul'a gitti.

On iki senedir kendisini kaybettim. Nerede olduğunu bilen varsa aşağıda adresime bildirmelerini insanîyet namına rica ederim. Usunköprü Habibhoca mahallesi Keşanlı Mustafa oğullarından Mehmed Sabri oğlu Hasan Basri Karakuş

Yeni neşriyat

Deniz — Kıymetli bir meslek mecmuası olarak çıkarılan «Deniz» in 52 nci sayı dolgun mündericat ve bol resimlerle intişar etmiştir.

- 1 - GENÇLİK
- 2 - GÜZELLİK
- 3 - SIHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu meziyetlerin hepsini size

KREM PERTEV

temin edebilir.

- 1 — KREM PERTEV: Bir tuvalet müstahzarıdır. İnce bir itina ve yapılındaki hususiyeti itibarile yüzdeki çizgi ve buruşuklukların teşekkülüne mâni olur. Deriyi genç ve gergin tutar.
- 2 — KREM PERTEV: Bir güzel lik vasıtasıdır. Genişlemiş mesameti sıkıştırarak cilddeki pürtük ve kabarcıkları giderir. Çil ve lekeleri izale eder. Teni mat ve şeffaf bir hale getirir.
- 3 — KREM PERTEV: Bir cild devasıdır. Deri guddelerinin ifrazatını düzeltir. Sivilce ve siyah noktaların tezahürüne mâni olur. Cild adalesini besliyerek kuvvetlendirir. Kuru cildler için yağlı, ve yağsız cildler için yağsız hususî tüp ve vazoları vardır.

Göz hekimi Dr. MURAT RAHMİ AYDIN

Muayenehanesini Beyoğlu - Parmakkapı İmam sokağı 2 numaralı Hamamcıoğlu apartmanına nakletmiştir.

Muayene saati 3-6. Tel : 41553

ZAYI — Belediye Turizm Şubesinden aldığım Kondöktörlük vesikamı kaybettim. Yenisini alacağımdayan zayılin hükmü yoktur.

Fahri Manavoğlu

İstanbul beşinci iera memurluğundan: Bir borçtan dolayı paraya çevrilmesine karar verilen 118 lira kıymetinde muhtelif ev esyası açık arttırma suretile 21/10/939 tarihinde saat 11 den 12 ye kadar Şişli Kâğıthane caddesinde 93 No. lu evde satılacaktır. Birinci arttırmada % 75 şini bulmaz ve satılmazsa ikinci arttırması 24/10/939 gününde aynı yer ve aynı saatte açık arttırma suretile yapılacak ve satılacaktır. Almak isteyenlerin mahallinde memurumuza müracaatları ilân olunur. (938/749)

Zayı — Kullanmadığım soy adsız imza mührümü zayı ettim. Hiç bir hükmü olmadığını ilân ederim.

Sultanahmed Ticarethane sokak No. 1 Kasım dede

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Yemenli Galib Efgani hâdisesi yeni bir safhaya girdi

Yemenlinin 931 senesinde de şehrimize gelerek birçok kimseleri do andırdığı iddia olunuyor

Yemenli Galib evvelki günkü mahakeme esnasında

Kendisine Hind mihracesi süsü vererek beraberindeki üç kadını Perapalâs otelinde büyük bir debdebe ile üç ay oturduğu ve hesabını ödemediği gibi ayrıca otel sahibini de dolandırdığı iddia edilen Galib Efgani hakkında dün de emniyet müdürlüğüne müteaddid dolandırıcılık ihbar ve şikâyetleri yapılmıştır.

Dün emniyet müdürlüğüne celbolunarak sorgusu yapılan bu adamın 931 senesinde şehrimize gelerek bir ay kaldığı ve bu müddet zarfında bazı kimseleri mühim miktarda dolandırdığı tesbit edilmiştir.

Dün ifadelerine müracaat olunan dolandırılardan Matmazel Pirüsyân Galib Efgani tarafından 12 bin lirasının dolandırıldığı yana yakıla anlatılmıştır.

931 senesine aid olan bu dolandırıcılık hâdiselerinin çok enteresan tarafları vardır. Galib Efgani 931 senesinde İstanbul'a geldiği zaman Sirkeci'deki Yeni Aydın oteline inmiş ve otel idaresine kendisini çok zengin Yemenli bir tüccar olarak tanıtmış ve bu meyanda, Kalkütada yazihaneleri olduğunu da söylemiştir.

Başında siyah kalpağı, ayağında beyaz ipek şalvarı ve elinde altın saplı bastonla otel idaresine bu hissi kolaylıkla vermeğe muvaffak olan Galib Efgani bir hafta kendisine tahsis olunan dairede yaşamış ve bu arada kendisini şehrimizin maruf birçok halî tüccarları ziyarete etmiştir. Buna rağmen otel idare memuru Osman epey bir yekûna ballı olan haftalık hesap pusulasını çıkarak Yemenli tüccardan bunun tediyesini rica etmiştir.

Galib Efgani bu müracaate fena halde kızmış ve: «Ben gayet zengin, milyoner bir adamım. Mutadım bir otelden ayrılrken hesapta...

İstanbul Belediyesi İlanları

İlk Muhammen teminat	bedel	İş
143,17	1908,80	Üsküdar dispanser binasının tamiri.
87,—	1160,—	Bahçeler Müdürlüğü için alınacak muhtelif cins çiçek soğanı.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı eksiltimeye konulmuştur. İhale 27/10/939 Salı günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamele Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Üsküdar dispanser tamiratına iştirak etmek isteyenlerin buna benzer en az 1000 liralık iş yaptıklarına dair Nafia Müdürlüğünden vesika almaları lâzımdır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (8334)

İlk Muhammen teminat	bedeli	İş
2,59	34,50	Aksaray yangın yerinde Mesihpaşa caddesinde 11 inci adada 6,90 metre murabbaı yüzölçü Belediye malı arsının satışı.
33,75	450,00	Fatih 45 inci okul binası yanında 1 ve 5 numaralı evlerin hedmi ile enkaz satışı.
37,50	500,00	Bebek - İstinye asfalt yolu üzerinde yıkılan binalardan tahasul eden enkaz satışı.
2,25	30,00	Büyükdere Maltz sokağında 219 numaralı kahvehane önündeki 225 metre murabbaı arsının kira arttırması.

Muhammen bedelleri ile ilk miktarları yukarıda yazılı işler 2490 numaralı kanunun 43 üncü maddesine göre teminden açık arttırmaya konulmuştur. İhale 23/10/939 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamele Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Fatih 45 inci okul yanındaki evlerin enkaz arttırmasına gireceklerin buna benzer en az 400 liralık iş yaptıklarına dair Nafia Müdürlüğünden vesika almaları lâzımdır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (8522)

Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğünden:

İşçi revirlerinde çalıştırılmak üzere 210 lira ücretli iki tabib ile 108 lira ücretli bir eczacıya ihtiyaç vardır. İsteklî olacakların yedilerindeki vesaikle birlikte Gölcükte bulunan Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğüne müracaatları. (8396)

TASHİH

15, 16 Birinciteşrin 939 tarihinde intişar eden nüshalarımızda Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğünün Gölcükte bulunan işçi ve revirlerinde çalışmak üzere alınacak eczacı ücreti sehven 180 lira yazılmıştır. 108 lira olduğu tashih ilân olunur.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

İdaremizin muhtelif yerlerinde istihdam edilmek üzere kısm hekimlerine ihtiyaç vardır. Verilecek maaş 177 liradır. Ayrıca mesken veya mesken bedeli verilir. Serbest bulunmak ve yaşları 45 den yukarı olmamak üzere taliblerin Devlet Demiryolları Zabıt Müdürlüğüne müracaatları. (8445)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İstanbul Telefon Direktörlüğünden:

İdare ihtiyacı için 200 ilâ 300 ton Marinajve ile 70 ilâ 121 ton Kok kömürü kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır. Muhammen bedel 6775 lira muvakkat teminat 509 lira olup eksiltmesi 20/10/939 Cuma günü saat 15 de Müdürlük binasındaki Satınalma Kanununda yapılacaktır. İsteklîler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile mahallinde vesaikli muhtevî kapalı zarflarını o gün saat 14 e kadar Komisyona vermelişlerdir. Şartnamesi hergün Levazım Amirliğimizden alınabilir. (8073)

HASAN KUVVET ŞURUBU

Terkibinde: **IYOD, TANEN ve GLISERO FOSFAT** vardır. **KANSIZLIĞA ve VEREME** istidadı olanlara ve **SİNİR** hastalıklarına karşı kullanılır.

HASAN DEPOSU YENİ ADRESİ: BAHÇEKAPI Beyoğlu tramvay durağı karşısında Yalı köğleri caddesi No. 6/8

Herkesin Üzerinde İttifak
Ettiği Bir Hakikat:

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

Kullanmak şartile

RADYOLİN

Dişlerinizi tertemiz, bembeyaz ve sapsağlam yapar. Ona yirminci asır kimyasının harikalarından biridir, denebilir. Kokusu güzel, lezzeti hoş, mikropalara karşı tesiri yüzde yüzdür.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Kullananlar dişlerini en ucuz şartile sigorta ettirmiş sayılırlar.

Satılık Çam Tomruğu

Dursunbey Alaçam Devlet Orman İşletmesi Revir Amirliğinden:

1 - Dursunbey devlet orman işletmesi istasyon deposunda istifte mevcut «460» aded muadil «466» metre mikab «021» desimetre mikab çam tomruğu açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

2 - Tomrukların ayrıca baş keşme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 - Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Balıkesir Orman Çevirge Müdürlüklerinde ve Dursunbey Revir Amirliğinde görülebilir. Tomrukların beher metre mikabının muhammen bedeli «11» lira «70» kurustur.

4 - İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçelerle 27/10/1939 Cuma günü saat 15 de Dursunbey Revir Amirliğine müracaatları ilân olunur. «8485»

Sihhat Vekâletinin Resmî Ruhsatını haiz

K A Ş E

DERMAN

Baş, Diş, ağrıları, ROMATİZMA sancılarını, SİNİR rahatsızlıklarını DERHAL Geçirir. GRİP, NEZLE ve SOĞUK ALGINLIĞINA karşı müessir ilaçtır. İcabında günde 1 - 3 kase alınır. Her eczanede bulunur.

Beyoğlunda **BAKER** Mağazaları

En birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından mamul

TRENC - KOTLAR, GABARDİNER, PALTO-LAR, TÜVETLER, SPOR ve FANTAZİ KOSTÜMLER, PARDESÜLER

Her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiyatlarda satılmaktadır.

Çeşitler bozulmadan evvel ihtiyacınızı BAKER mağazalarından temin ediniz.

İstanbul İş Bankası karşısında

MALÛL CEMAL

Gişesi

Bu defa da;

40.000 ve 25.000 LİRA

vererek iki vatandaşımızın yüzünü güldürmüştür.

Yeni İhdas edilen ve birinci keşidesinin

En büyük ikramiyesi 80.000 lira olan

MİLLÎ PİYANGONUN BİLETLERİNİ

Kemakân muhterem müşterilerime gişemden verilmektedir.

Gişemden çıkan ikramiyeler reklam yapmak ve teşhir etmemekle sayın müşterilerimin arzularına hizmet etmiş ve edeceğini temin eder.

Biletlerinizi tükenmeden evvel tedarik ediniz. Telefon: 22954

Sahibi:
Malûl Cemal Cantex

Daima genç
Daima güzel

İngiliz Kanzuk eczanesi
müstahzaratından

Krem Balsamin KANZUK

ile

Eksir Balsamin KANZUK

İsimli 2 şaheseri, bütün dünyanın en mükemmel güzellik müstahzarlarıdır. Ötedenberi memleketimiz kibar âleminin takdirine mazhar olmuştur.

Krem Balsamin Kanzuk

Kadın güzelliğinin sihrini terkipte saklıyan en ciddi ve şayanı itimad marka. dir. Genç ve ihtiyar bütün kadınlar için zarurî bir ihtiyaçtır. Cildin letafet ve taravetini artırır. Yağlı, yağsız ve acıbadem cinsleri vardır.

Eksir Balsamin Kanzuk

Cildin daimî yumuşaklığını temin eder. Yüzdeki çil ve lekeleri alır. Sivilceleri tamamen izale eder. Traştan sonra cilde lâtif bir serinlik verir.

İngiliz KANZUK eczanesi
Beyoğlu İstanbul

Parasız Diş bakımı

Cumartesi, Salı günleri S. 13 den 15 e kadar diş çıkarmak ve teşhis fukaraya meccanendir. Diş röntgen filminden de yarı ücret alınır.

Ankara caddesi: Semihlütü apartman
No. 149 Diş tabibi: Cevdet Germeyan

YENİ PUDRA RENKLERİ

önünde

KADINLARIN HAYRETI

★
Sihramiz kolorimetrik
bir makina vasıtasile
istihzar edilmektedir

★
TENİN GÜZELLİĞİNİ
İKİ MİSLİ ARTTIRIR.

Pudraya tam teninize en uygun rengi veren Kolorimetrik yeni bir makine icad edilmiştir.

Bu makine sayesinde şimdiye kadar görülmemiş emsalsiz bir güzellikte yeni pudra renkleri icad edilmiştir. Bu yeni pudra «su geçmez»

cinsindedir ve yağmurlu ve rüzgârlı bir havada bile sabit durur. Burnunun parlaması na mâni olur. En sıcak bir salonda dans ederken bile teni nizin tazeliğini ve sevimliliğini muhafaza eder. Hemen bu günden bu yeni Tokalon pudrasını tecrübe ediniz ve her gün biraz daha genç görününüz.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kiralık emlak

Semt	Mahallesi	Sokak	No. su
Kasımpaşa	Küçük Piyale	Zincirlikuyu	286
Yukarıda yazılı emlakın 31/5/1940 günü sonuna kadar kiraya verilmesi açık arttırma-yı konmuştur. İsteklilerin 25/10/1939 günü saat 14 de müracaatları. (8493)			

Ankara ve Dil, Tarih, coğrafya Fakültesine talebe kaydı

Fakültede bu sene Felsefe Enstitüsü de tesis olunduğundan bir Edebiyat Fakültesi de mevcut olması lâzım gelen bütün ders zümreleri vardır. Bunlardan başka Alman, İngiliz, Fransız dil ve edebiyatları ayrı birer ders zümre halindedir.

Fakülteye kaydolunabilmek için ilâz mesunu olmak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunmak lâzımdır.

Talebe kaydına 28/10/1939 tarihine kadar devam edilecektir.

Fazla izahat almak için Direktörlüğe müracaat edilmesi ilân olunur. (5278) (8488)